

GMINA USTRONIE MORSKIE

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ustronie Morskie

Część A

Analiza uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego

Załącznik nr 1 do uchwały nr XIII/78/2007 Rady Gminy w Ustroniu Morskim z dnia 20 grudnia 2007 roku w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ustronie Morskie.

Wykonanie opracowania:

D O R A D Z T W O
I N W E S T Y C Y J N E

INPLUS Doradztwo Inwestycyjne
10-686 Olsztyn

Ul. Wilczyńskiego 25E/220

biuro@inplus.pl

www.inplus.pl

w konsorcjum z

BDK S.C. Biuro architektoniczno – urbanistyczne
Janusz Dubowik, Szymon Zabokrzecki, Marian Kopliński

Opracowanie zostało wykonane na zlecenie Wójta Gminy Ustronie Morskie. Podstawę formalną opracowania stanowi umowa zawarta pomiędzy Wójtem Gminy Ustronie Morskie a firmą INPLUS Doradztwo Inwestycyjne.

Celem opracowania jest określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. **Dotyczy ono obszaru całej gminy i stanowi zmianę dotychczas obowiązującego dokumentu - obowiązujące Studium poddano całkowitej redakcji.**

Opracowanie wykonał zespół w składzie:

mgr Łukasz Złakowski

mgr inż. Piotr Gromelski

mgr inż. Arkadiusz Świder

pod nadzorem głównego projektanta mgr inż. arch. Mariana Koplińskiego (nr uprawnień urbanistycznych 963/89), Północna Okręgowa Izba Urbanistów (G-083/2002).

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	6
2. Materiały wyjściowe	9
3. Zawartość „Studium”	11
4. Położenie gminy, dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu, stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno ściekowej, energetycznej, oraz gospodarki odpadami	12
4.1. Zagospodarowanie terenu	13
4.2. Sieć osadnicza i stan zabudowy	15
4.3. Infrastruktura techniczna.....	18
4.3.1. Zaopatrzenie w wodę.....	19
4.3.2. Sieć kanalizacyjna i oczyszczanie ścieków	22
4.3.3. Elektroenergetyka	22
4.3.4. Zaopatrzenie w gaz i energię cieplną	23
4.3.5. Gospodarka odpadami	23
4.3.6. Sieć telekomunikacyjna	25
4.3.7. Drogi	25
4.3.8. Szlaki turystyczne	26
4.3.9. Komunikacja zbiorowa	26
4.3.10. Kolej.....	26
4.3.11. Lotnisko	27
5. Stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony	28
6. Stan środowiska, wielkość i jakości zasobów wodnych oraz wymogi ochrony środowiska i przyrody	32
6.1. Wybrane elementy środowiska przyrodniczego.....	32
6.1.1. Warunki klimatyczne	32
6.1.2. Rzeźba terenu.....	33
6.1.3. Wody powierzchniowe płynące.....	33
6.1.4. Wody powierzchniowe stojące.....	34
6.1.5. Wody podziemne w gminie	34
6.1.6. Surowce mineralne	34
6.1.7. Surowce organiczne	35
6.1.8. Gleby.....	35
6.2. Stan środowiska przyrodniczego	35
6.3. Wymogi ochrony środowiska	37
6.3.1. Formy ochrony przyrody przewidziane przepisami Ustawy o ochronie przyrody.....	37
6.3.1.1. Obszar chronionego krajobrazu	37
6.3.1.2. Pomniki przyrody	37
6.3.1.3. Obszary NATURA 2000	38
7. Rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna	39
7.1. Struktura użytkowania.....	39
7.2. Struktura obszarowa gospodarstw.....	40
7.3. Rodzaj gospodarstw i rodzaj działalności	41
7.4. Struktura zasiewów	41
7.5. Struktura hodowlana	42
7.6. Stopień mechanizacji rolnictwa	43
7.7. Przestrzeń leśna	44
8. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury	46
8.1. Rys historyczny	46
8.2. Charakterystyka przestrzenna miejscowości w gminie oraz stopień zachowania dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz krajobrazu kulturowego.....	47
8.3. Rejestr zabytków	51
8.4. Ewidencja zabytków	53
8.5. Stanowiska archeologiczne (rejestr i ewidencja)	58
9. Warunki i jakość życia mieszkańców	63
9.1. Ludność.....	63
9.2. Struktura sieci osadniczej	63
9.3. Gęstość zaludnienia	64
9.4. Dynamika zmiany liczby ludności	64

9.5.	Struktura wiekowa ludności.....	64
9.6.	Przyrost naturalny	65
9.7.	Migracje.....	65
9.8.	Zasoby mieszkaniowe.....	66
9.9.	Szkolnictwo	66
9.9.1.	Wychowanie przedszkolne	66
9.9.2.	Szkolnictwo podstawowe.....	66
9.9.3.	Szkolnictwo ponadpodstawowe.....	66
9.10.	Opieka zdrowotna.....	67
9.11.	Pomoc społeczna.....	67
9.12.	Kultura.....	67
9.13.	Rynek pracy i bezrobocie	67
10.	Zagrożenie bezpieczeństwa ludności i jej mienia	71
11.	Potrzeby i możliwości rozwoju gminy	72
12.	Stan prawny gruntów	81
13.	Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych	83
13.1.	Obiekty i obszary chronione na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody.....	83
13.2.	Obszary chronione na podstawie przepisów ustawy o lasach	85
13.3.	Obiekty i obszary chronione na podstawie przepisów Ustawy o ochronie i opiece nad zabytkami	85
13.4.	Obszary chronione przepisami ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej.....	85
13.5.	Obszary chronione na podstawie przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych	85
14.	Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.....	86
15.	Występowanie udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych	86
16.	Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych .	86
17.	Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych	86
18.	Podsumowanie.....	87
	Spis tabel.....	89
	Spis wykresów.....	89

1. Wstęp

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ustronie Morskie, zwane dalej „Studium” zostało sporządzone w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. Nr 80, poz. 717, z późn. zm.). Zawartość studium jest zgodna z zakresem przedmiotowym wskazanym w art. 10 ust. 1 i 2 powołanej ustawy oraz Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz.U. Nr 118, poz. 1233).

Prace nad studium prowadzono na podstawie Uchwały z dnia 30 grudnia 2005 r. Nr XXXIX / 221 / 2005 Rady Gminy Ustronie Morskie w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ustronie Morskie.

Podstawowym celem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy w myśl przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jest określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

W szczególności, zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy, w studium uwzględniono uwarunkowania wynikające z:

1. dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu;
2. stanu ładu przestrzennego wymogów jego ochrony;
3. stanu środowiska, w tym stanu rolniczej przestrzeni produkcyjnej, wielkości jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego;
4. stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
5. warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia;
6. zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia;
7. potrzeby i możliwości rozwoju gminy;
8. stanu prawnego gruntów;
9. występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych;
10. występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych;

11. występowanie udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych;
12. występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych;
13. stanu systemów komunikacji infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno – ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami;
14. zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Analiza uwarunkowań w obszarach przedstawionych powyżej, wraz z analizą wniosków organów, urzędu gminy i osób fizycznych stanowiły podstawę do formułowania kierunków zagospodarowania przestrzennego.

W zakresie kierunków zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy, w studium określono w szczególności:

1. kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów;
2. kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy;
3. obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk;
4. obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
5. kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
6. obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
7. obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa art.48 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
8. obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń podziałów nieruchomości, także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej;

9. obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;
10. kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
11. obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych;
12. obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny;
13. obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. Nr 41, poz. 412 oraz z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i nr 153, poz. 1271);
14. obszary wymagające przekształceń i rehabilitacji;
15. granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych;
16. inne obszary problemowe, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.

2. Materiały wyjściowe

Informacje niezbędne do opracowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ustronie Morskie pochodzą z następujących materiałów wyjściowych:

- Program ochrony środowiska gminy Ustronie Morskie do 2012 r., Ustronie Morskie kwiecień 2004 r.;
- Podstawowe opracowanie ekofizjograficzne – obszar gminy Ustronie Morskie, Ustronie Morskie maj 2006 r.;
- Plan gospodarki odpadami dla gminy Ustronie Morskie na lata 2004- 2013 r., Ustronie Morskie kwiecień 2004 r.;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ustronie Morskie, Ustronie Morskie 2000 r., projekt opracowany przez „AVISTA” Przedsiębiorstwo Usługowo – Produkcyjne Sp. z o. o. koszalińskiego oddziału inżynierów i techników budownictwa i członków PZITB, Koszalin;
- Strategia rozwoju gminy Ustronie Morskie na lata 2000 – 2010, Szczecin 2000 r., projekt opracowany przez Stowarzyszenie Komunalne Euroregionu Pomerania, Instytut Aktywizacji Społeczno – Gospodarczej Gminy i Regionu, Zakład Strategii i Programów Rozwoju;
- Plan rozwoju lokalnego gminy Ustronie Morskie 2004 – 2006, Ustronie Morskie;
- Wieloletnie programy inwestycyjne gminy Ustronie Morskie w 2006 r., Ustronie Morskie 2005 r.,
- Analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Ustronie Morskie, Ustronie Morskie luty 2006 r.;
- Strategia rozwoju transportu województwa zachodniopomorskiego do roku 2015 ;
- Strategia Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2015;
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego, Szczecin czerwiec 2002 r.;
- Strategia zrównoważonego rozwoju gospodarczego powiatu kołobrzeskiego, Kołobrzeg wrzesień 2004 r.;

- Waloryzacja przyrodnicza gminy Ustronie Morskie, Szczecin 2004 r., Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie;
- Studium krajobrazu kulturowego (studium waloryzacji kulturowej) gminy Ustronie Morskie, Szczecin 2004 r., Verbum – Pracownia Dokumentacji Konserwatorskiej;
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2007 – 2013 r. – wstępny projekt, Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego;
- Wnioski od organów;
- Wnioski od osób fizycznych;
- Wnioski gminy;
- Dane statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego w Szczecinie;

3. Zawartość „Studium”

Na dokument „Studium” składają się następujące elementy:

- Część A – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego stanowiące diagnozę stanu istniejącego w podstawowych aspektach takich jak:
  - zagospodarowanie przestrzenne,
  - społeczeństwo,
  - gospodarka,
  - infrastruktura
  - środowisko kulturowe i przyrodnicze.
- Część B – Kierunki zagospodarowania przestrzennego określające podstawowe cele i zadania służące kształtowaniu polityki przestrzennej gminy.
- Załączniki graficzne stanowiące integralną część dokumentu „Studium”:
  - Zał. graficzny nr 1A – „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”, skala 1:10 000
  - Załącznik graficzny nr 2A – „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”, skala 1:10 000

4. Położenie gminy, dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu, stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno - ściekowej, energetycznej, oraz gospodarki odpadami

Gmina Ustronie Morskie administracyjnie przynależy do powiatu kołobrzeskiego znajdującego się w województwie zachodniopomorskim. Zlokalizowana jest w północnej części województwa. Gmina sąsiaduje z: miastem Kołobrzeg, gminą Kołobrzeg, gminą Dygowo i Będzino. Północna granica przebiega wzdłuż Morza Bałtyckiego.

Powierzchnia gminy wynosi 57 km². Ustronie Morskie jest jedną z najmniejszych gmin w województwie zachodniopomorskim. Gmina liczy zaledwie 3 552 mieszkańców, z czego 2 081 osób (59 % wszystkich mieszkańców) mieszka w ośrodku gminnym - Ustroniu Morskim. Gęstość zaludnienia w gminie wynosi 61,9 osób/km² (rok 2004).

Przez gminę przebiega droga krajowa nr 11 relacji Poznań – Koszalin – Kołobrzeg. Stanowi ona główną oś komunikacyjną gminy, uzupełnioną siecią dróg powiatowych i gminnych. Jest to jedyna w gminie droga zapewniająca mieszkańcom połączenie o znaczeniu ponadlokalnym. Gmina posiada również połączenie kolejowe relacji Koszalin – Kołobrzeg – Goleniów.

W planie zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego gmina Ustronie Morskie zakwalifikowana została do obszaru IB – pas nadmorski kołobrzesko – kamieński. W obrębie tej jednostki wyróżniono podstrefę obejmującą miasto Kołobrzeg, gminy miejsko – wiejskie: Kamień Pomorski i Trzebiatów, gminy wiejskie: Dziwnów, Świerzno, Karnice, Rewal, Kołobrzeg, Ustronie Morskie. Kołobrzeg został wskazany jako ośrodek regionalnego równoważenia rozwoju o ustabilizowanych funkcjach turystycznych i uzdrowiskowych. Plan przewiduje dalszy rozwój funkcji uzdrowiskowych i wzmocnienie jakości potencjału turystycznego tego ośrodka o znaczeniu krajowym.

Fakt sąsiedztwa z ośrodkiem o istotnym znaczeniu krajowym, pełniącym funkcje ośrodka regionalnego równoważenia rozwoju nie pozostaje bez znaczenia dla gminy Ustronie Morskie. Stwarza możliwość rozwoju gminy jako obszaru stanowiącego zaplecze turystyczne, noclegowe, usługowe dla większego, wyspecjalizowanego

ośrodka turystyczno – wypoczynkowo - uzdrowiskowego, jakim jest Kołobrzeg. Taki, komplementarny układ, w którym ośrodek gminny stanowi swoiste zaplecze dla głównego ośrodka miejskiego stanowi dużą szansę rozwojową dla gminy.

Perspektywy te zwiększy z pewnością planowana realizacja drogi ekspresowej Nr 11 Poznań-Koszalin-Kołobrzeg. Zdecydowana poprawa jakości powiązań komunikacyjnych stworzy szansę na dynamiczny rozwój na terenie Gminy Ustronie Morskie usług i produkcji w zakresie obsługi ośrodka regionalnego oraz wymiany międzyregionalnej.

4.1. Zagospodarowanie terenu

Dotychczasowe przeznaczenie terenów gminy Ustronie Morskie jest następstwem ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy:

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Bagicz przyjęty uchwałą nr XXIX/168/97 Rady Gminy w Ustroniu Morskim z dnia 26.03.1997 r., ogłoszony w Dzienniku Urzędowym województwa koszalińskiego nr 14, poz. 53,
- Zmiana miejscowego ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ustronie Morskie przyjęta uchwałą nr XXX/174/97 Rady Gminy w Ustroniu Morskim z dnia 02.04.1997 r. ogłoszona w Dzienniku Urzędowym województwa koszalińskiego nr 14, poz. 54,
- Zmiana miejscowego ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ustronie Morskie, część obrębu Gwizd, przyjęta uchwałą nr XXXIX/252/2002 Rady Gminy w Ustroniu Morskim z dnia 30.04.2002 r., ogłoszona w Dzienniku Urzędowym województwa zachodniopomorskiego nr 39, poz. 861,
- Zmiana miejscowego ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ustronie Morskie, wieś Wieniotowo, przyjęta uchwałą nr XLII/300/2002 Rady Gminy w Ustroniu Morskim z dnia 10.10.2002 r., ogłoszona w Dzienniku Urzędowym województwa zachodniopomorskiego nr 78, poz. 1624,
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ustronie Morskie, obręb Gwizd (zespół elektrowni wiatrowych) przyjęta uchwałą nr VIII/47/2003 Rady Gminy w Ustroniu Morskim z dnia 04.03.2003 r.,

ogłoszona w Dzienniku Urzędowym województwa zachodniopomorskiego nr 58,

- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ustronie Morskie z przeznaczeniem terenu pod lokalizację farm elektrowni wiatrowych, obręby Ustronie Morskie, Kukinia, Rusowo przyjęta uchwałą nr XI/55/2003 Rady Gminy w Ustroniu Morskim z dnia 08.09.2003 r., ogłoszona w Dzienniku Urzędowym województwa zachodniopomorskiego nr 85, poz. 1439,
- Zmiana miejscowego ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ustronie Morskie pod lokalizację farm elektrowni wiatrowych, obręby Ustronie Morskie, Kukinia, Rusowo przyjęta uchwałą nr XI/56/2003 Rady Gminy w Ustroniu Morskim z dnia 08.09.2003 r., ogłoszona w Dzienniku Urzędowym województwa zachodniopomorskiego nr 85, poz. 1440,
- Zmiana miejscowego ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Ustronie Morskie i Sianożęty przyjęta uchwałą nr XI/53/2003 Rady Gminy w Ustroniu Morskim z dnia 08.09.2003 r., ogłoszona w Dzienniku Urzędowym województwa zachodniopomorskiego nr 79, poz. 1376,
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Ustronie Morskie i Sianożęty przyjęta uchwałą nr XXXIV/193/2005 Rady Gminy w Ustroniu Morskim z dnia 05.09.2005 r., ogłoszona w Dzienniku Urzędowym województwa zachodniopomorskiego nr 85, poz. 1761,
- Zmiana miejscowego ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ustronie Morskie w części dotyczącej działki nr 23 w miejscowości Kukinka przyjęta uchwałą nr XL/221/98 Rady Gminy w Ustroniu Morskim z dnia 11.03.1998 r.

Pokrycie obszaru gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego jest zróżnicowane. Zdecydowana większość planów znajduje się w północnej części gminy w pasie nadmorskim. Są to obszary najintensywniej zagospodarowane w gminie gdzie występują funkcje: mieszkaniowa, turystyczna i usługowa. Ponadto miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego objęte są grunty rolne w południowej i południowo wschodniej części gminy. Grunty te w obowiązujących planach przeznaczone są pod rolniczą przestrzeń produkcyjną oraz fermy elektrowni wiatrowych.

Pod względem zainwestowania obszar gminy Ustronie Morskie jest w znacznym stopniu zróżnicowany. Wyraźna dysproporcja występuje pomiędzy północną i południową częścią. Na północny występują największe skupiska terenów zainwestowanych w gminie, skoncentrowane w okolicach miejscowości: Sianożęty, Ustronie Morskie i Wieniotowo. W południowej części stopień zainwestowania jest znacznie niższy. Osadnictwo koncentruje się przede wszystkim w okolicach miejscowości Gwizd, Kukinka, Kukinia, oraz Rusowo. Na pozostałych obszarach gminy w zasadzie nie identyfikuje się terenów zainwestowanych - nie obserwuje się również zjawiska rozproszenia zabudowy w obrębie rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Większa część obszaru gminy (obszary zainwestowane) pokryta jest aktualnymi planami zagospodarowania przestrzennego. Obowiązujących planów miejscowych nie posiadają jedynie Kukinia, Kukinka i Rusowo oraz południowa część Ustronia Morskiego, Sianożęt i Bagicza.

Ponadto na terenie gminy dla poszczególnych nieruchomości nie objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wydaje się decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Proces ten dotyczył przede wszystkim działek położonych w centralnej części gminy.

Rozmieszczenie przedstawionych powyżej obszarów objętych planami miejscowymi zamieszczono w załączniku graficznym nr 1 do niniejszego opracowania.

4.2. Sieć osadnicza i stan zabudowy

Gmina Ustronie Morskie zlokalizowana jest w północno - środkowej części województwa zachodniopomorskiego. Jest to gmina wiejska znajdująca się w powiecie kołobrzeskim.

Północna granica gminy przebiega wybrzeżem Morza Bałtyckiego. Od zachodu graniczy z miastem Kołobrzeg oraz gminą wiejską Kołobrzeg. Swoim zasięgiem obejmuje 11 miejscowości skupionych w 6 sołectwach:

- Ustronie Morskie (Ustronie Morskie, Grąbnica, Wieniotowo),
- Sianożęty (Sianożęty, Bagicz, Olszyna),
- Gwizd (Gwizd),
- Kukinia, (Kukinia),
- Kukinka (Kukinka, Malechowo),

- Rusowo (Rusowo).

Sieć osadnicza jednostek w obrębie granic administracyjnych gminy Ustronie Morskie jest zróżnicowana. Składa się na nią 11 ośrodków różniących się pod względem wielkości i rangi. Głównym ośrodkiem jest Ustronie Morskie gdzie koncentruje się 59% ludności gminy oraz usługi administracji publicznej. Ośrodek ten pod kątem występujących funkcji jest najbardziej zróżnicowany w gminie. Występują tu usługi publiczne, zabudowa mieszkaniowa oraz usługi turystyczne. Ustronie Morskie wraz z Sianożętami tworzą podstawowy układ sieci osadniczej. Przeciwwagę dla tego układu stanowią miejscowości Rusowo oraz Kukinia zlokalizowane w południowej części gminy. Pozostałe ośrodki nie pełnią istotnych funkcji w gminie, stanowią jedynie uzupełnienie podstawowego układu. Większe zagęszczenie sieci osadniczej gminy obserwuje się w jej północnej części.

Analizując sieć osadniczą gminy, należy przedstawić syntetyczną charakterystykę poszczególnych jednostek:

- Bagicz – układ przestrzenny nieregularny rozproszony, z poprzedniego układu ulicówki nie zachowały się żadne zabudowania,
- Gwizd – układ przestrzenny nieregularny rozproszony,
- Grąbnica – układ przestrzenny dwuzagrodowy, przysiółek,
- Kukinia – układ przestrzenny luźny, wytworzony w wyniku przekształcenia historycznego układu placowego, we wschodniej części wsi luźny układ ulicowy,
- Kukinka – układ przestrzenny jednopasmowy – luźna zabudowa ulicowa,
- Malechowo – układ przestrzenny rozproszony – kilkuzagrodowy,
- Olszyna – układ przestrzenny swobodny – osiedle mieszkaniowe,
- Rusowo – układ przestrzenny wielodrożnicy z pierwotną owalnicą, z zachowanym układem koloni chłopskiej wielopasmowej z XX wieku,
- Sianożęty – układ przestrzenny swobodny – wielodrożnica,
- Ustronie Morskie – układ przestrzenny wielodrożnicowy (część przymorska), ulicowy, oraz skupiska osiedlowe,
- Wieniotowo – układ przestrzenny nieregularny – kilkuczłonowy, rozproszony.

Pod względem formy zabudowy w gminie Ustronie Morskie obserwuje się duże zróżnicowanie zarówno na przestrzeni gminy, jak i w obrębie poszczególnych

jednostek osadniczych. Największa różnorodność występuje w północnej części w miejscowościach Ustronie Morskie i Sianożęty. W granicach tych jednostek pojawiają się budynki: mieszkaniowe jednorodzinne, mieszkaniowe wielorodzinne, budynki handlowo - usługowe, zabudowa hotelowa i pensjonatowa. Wysokość budynków oraz technologia wykonania jest zróżnicowana. Trudno jest również wyróżnić charakterystyczny styl. Następuje również przemieszanie w rozmieszczeniu obiektów pełniących określone funkcje. Najstarsza zachowana zabudowa koncentruje się głównie wzdłuż ul. Bolesława Chrobrego w Ustroniu Morskim oraz wzdłuż ul. Lotniczej w Sianożętach. Na obecne ukształtowanie i formę zabudowy duży wpływ miał turystyczny charakter gminy.

W południowej części gminy ze względu na mniejszy stopień zainwestowania zróżnicowanie form zabudowy jest mniejsze. Dominuje zabudowa zagrodowa uzupełniona zabudową mieszkaniową jednorodziną.

Pod względem rozwoju gospodarczego obserwuje się zróżnicowanie poziomu w poszczególnych miejscowościach. W części północnej dominującymi funkcjami są:

- funkcja mieszkaniowo - usługowa w tym usługi publiczne,
- usługi turystyki i rekreacji,

W oparciu o te funkcje obserwuje się dynamiczny rozwój miejscowości: Ustronie Morskie i Sianożęty.

Centralna część gminy to przede wszystkim rolnicza przestrzeń produkcyjna oraz kompleksy leśne. W tej części zlokalizowane są również dwa zakłady przetwórstwa rybnego.

Na południu rolnictwo zostaje uzupełnione przez rozwijające się usługi agroturystyczne (Kukinia, Rusowo).

Pogłębianie się specjalizacji prowadzi do zróżnicowania poziomu rozwoju poszczególnych ośrodków osadniczych w gminie. W celu przeciwdziałania temu zjawisku należy promować turystkę i agroturystykę w otoczeniu gospodarki rolnej, głównie w południowej i środkowej części gminy. Działania te powinny uwzględniać przede wszystkim walory przyrodnicze gminy. Dzięki temu zmniejszy się obciążenie turystyczne północnego – nadmorskiego pasa gminy, a dla mieszkańców środkowej i południowej części stworzy warunki rozwoju działalności gospodarczych pozarolniczych.

Szansę na rozwój pozarolniczych działalności gospodarczych w środkowej i południowej części gminy stworzy również realizacja drogi ekspresowej Nr 11

Poznań-Koszalin-Kołobrzeg. Sąsiedztwo ośrodka regionalnego równoważenia rozwoju, jakim zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego jest miasto Kołobrzeg, w sytuacji zdecydowanej poprawy jakości powiązań komunikacyjnych stworzy szansę na dynamiczny rozwój usług i produkcji w zakresie obsługi ośrodka regionalnego oraz wymiany międzyregionalnej. Rozwój ten możliwy będzie w szczególności w otoczeniu planowanego (pomiędzy miejscowościami Kukinka i Kukinia) węzła komunikującego.

4.3. Infrastruktura techniczna

Analiza uzbrojenia terenu jest istotnym czynnikiem kształtowania polityki przestrzennej gminy. W oparciu o istniejącą i projektowaną sieć wyznacza się tereny inwestycyjne. Poprawne rozpoznanie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej pozwoli na uniknięcie sytuacji, w której wyznaczone pod zainwestowanie tereny ze względu na brak możliwości przyłączenia mediów zostaną pozbawione realnej możliwości inwestowania. W warunkach zwiększającej się konkurencji należy liczyć się ze wzrostem podaży terenów uzbrojonych, przewidywanych pod inwestycje przez poszczególne jednostki samorządu terytorialnego. W konsekwencji jednostki, które w wyniku uwarunkowań przestrzennych dysponują określoną przewagą konkurencyjną – atrakcyjna lokalizacja przy głównych ciągach komunikacyjnych, w sąsiedztwie ośrodków o znaczeniu regionalnym lub krajowym, itp. - mogą w wyniku zaniechań w obszarze planowania, bądź działalności inwestycyjnej zostać wyprzedzone przez ośrodki o zdawałoby się mniejszym potencjale. Nie ulega wątpliwości, iż gmina Ustronie Morskie dysponuje sporymi atutami: położona przy drodze krajowej zaliczonej do docelowej sieci dróg ekspresowych, w sąsiedztwie ważnego ośrodka turystyczno-uzdrowiskowego jakim jest Kołobrzeg, z dostępem do Morza Bałtyckiego, dysponuje przewagą konkurencyjną w porównaniu do wielu innych gmin województwa zachodniopomorskiego. Jednocześnie, bez konsekwentnej polityki prorozwojowej, spójnej polityki przestrzennej, a także niezbędnych inwestycji publicznych (w tym infrastrukturalnych) może grozić jej sytuacja, w której potencjał rozwojowy terenów wybrzeża środkowego zostanie wykorzystany przez inne, konkurencyjne ośrodki.

4.3.1. Zaopatrzenie w wodę

Gmina Ustronie Morskie zaopatrywana jest w wodę z następujących ujęć wodnych (na podstawie danych z RZGW Szczecin):

L.p.	Miejscowość	Obiekt/Użytkownik	Pozwolenie wodnoprawne – nr decyzji	Ilość osób zaop. z uj.	Miejscowości objęte siecią wodociągową ujęcia	Uwagi
1	Bagicz	Wiejskie ujęcie wody – Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o.	OŚ.VII.6223-72/2005 + zm. OŚ-VII.6223-17/2006	2647	Bagicz, Ustronie Morskie, Sianożęty, Wieniotowo	-
2	Wieniotowo	Zakład Produkcji Konserw Rybnych „Superfish” S.A. Kukinia	OŚ-IV-6210/203/98	-	Zakład produkcji konserw	-
3	Kukinia	Wiejskie ujęcie wody – Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Spółka z o.o. Kołobrzeg	OŚ.VII.6223-19/2003	422	Kukinia, Kukinka, Malechowo, Gwizd	-
4	Kukinia	„Superfish” S.A. Kukinia	BOŚ.VII.6223-20/2000	-	Zakład	-
5	Kukinka	Budynek hotelowy	OŚ.VII.6223-21/2004	-	Zespół hotelowy	-
6	Rusowo	Wiejskie ujęcia wody – Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp z o.o. Kołobrzeg	OŚ.VII.6223-50/2005	374	Rusowo	-
7	Sianożęty	OW „Bałtyk”	-	80	Ośrodek wypoczynkowy	Ujęcie sezonowe
8	Sianożęty	OW Chrzanowskie Zakłady Materiałów Ogniotrwałych	-	70	Ośrodek wypoczynkowy	Ujęcie sezonowe
9	Sianożęty	OW „Elektrokarbon”	-	180	Ośrodek wypoczynkowy	Ujęcie sezonowe
10	Sianożęty	OW „Ema-Elester”	-	125	Ośrodek wypoczynkowy	Ujęcie sezonowe
11	Sianożęty	OW „Łapy”	-	100	Ośrodek wypoczynkowy	Ujęcie sezonowe
12	Sianożęty	OW „Perła”	-	330	Ośrodek wczasowo-kolonijny	Ujęcie sezonowe

13	Sianożęty	OW „Fenix”	-	60	Ośrodek wypoczynkowy	Ujęcie sezonowe
14	Sianożęty	OW „Jantar”	-	173	Ośrodek wypoczynkowy	Ujęcie sezonowe
15	Sianożęty	OW „Lech”	-	120	Ośrodek wypoczynkowy	Ujęcie sezonowe
16	Sianożęty	OW „Metalurg”	-	260	Ośrodek wypoczynkowy	Ujęcie sezonowe
17	Sianożęty	OW „Neptun”	-	160	Ośrodek wypoczynkowy	Ujęcie sezonowe
18	Sianożęty	OW „Oleśnica”	-	102	Ośrodek wypoczynkowy	Ujęcie sezonowe
19	Sianożęty	OW PKP Gliwice	-	80	Ośrodek wypoczynkowy	Ujęcie sezonowe
20	Sianożęty	OW „Puławy”	-	92	Ośrodek wypoczynkowy	Ujęcie sezonowe
21	Sianożęty	OW „Walcownik”	-	95	Ośrodek wypoczynkowy	Ujęcie sezonowe
22	Sianożęty	OW „Wrzos”	-	252	Ośrodek wypoczynkowy	Ujęcie sezonowe
23	Sianożęty	OW „Wschód”	-	770	Ośrodek wypoczynkowy	Ujęcie sezonowe
24	Sianożęty	Dom Wczasowy przy ul. Lotniczej	-	170	Dom wczasowy	Ujęcie sezonowe
25	Ustronie Morskie	Dom Wczasowy „Chemik I”	OŚ-IV-6210-100-94	30	Dom wczasowy	Ujęcie sezonowe
26	Ustronie Morskie	Dom wczasowy „Chemik II”	OŚ-IV-6210-100-94	30	Dom wczasowy	Ujęcie sezonowe
27	Ustronie Morskie	Dom Wczasowy „Chemik IV”	OŚ-IV-6210-100-94	30	Dom wczasowy	Ujęcie sezonowe
28	Ustronie Morskie	Dom Wczasowy „Foton”	-	36	Dom wczasowy	Ujęcie sezonowe
29	Ustronie Morskie	Dom Wczasowy „Lubuszanin”	OŚ-IV-6210-34-94	100	Dom wczasowy	Ujęcie sezonowe
30	Ustronie Morskie	Obwód Ochronny Wybrzeża Ustronie Morskie – UM Słupsk	-			Nieczynne
31	Ustronie Morskie	Ośrodek Wczasowy – Spółdzielcze Przedsiębiorstwo Zaopatrzenia i Handlu – Poznań	-	80	Środek wypoczynkowy	Ujęcie sezonowe
32	Ustronie Morskie	OW „Agrosoc”	OŚ-IV-6219-79-94	126	Ośrodek wypoczynkowy	Ujęcie sezonowe
33	Ustronie Morskie	OW „Cechsztyń-Lena”	-	230	Ośrodek wypoczynkowy	Ujęcie sezonowe
34	Ustronie Morskie	OW „Ceramik”	-	120	Ośrodek wypoczynkowy	Ujęcie sezonowe
35	Ustronie Morskie	OW „Eko – Pensjonat”	-	220	Camping i ośrodek	Ujęcie sezonowe

					wypoczynkowy	
36	Ustronie Morskie	OW „Iskra”	-	40	Ośrodek wypoczynkowy	
37	Ustronie Morskie	OW „Janosik”	-	136	Ośrodek wypoczynkowy	Ujęcie sezonowe
38	Ustronie Morskie	OW „Klimczok”	-	140	Ośrodek wypoczynkowy	
39	Ustronie Morskie	OW „Koral”	-	90	Ośrodek wypoczynkowy	
40	Ustronie Morskie	OW „Leśna Polana”	OŚ.IV-6210/21/97	300	Ośrodek wypoczynkowy	
41	Ustronie Morskie	OW „Mebelek”	-	70	Ośrodek wypoczynkowy	Ujęcie sezonowe
42	Ustronie Morskie	OW „Norbelana”	-	76	Ośrodek wypoczynkowy	
43	Ustronie Morskie	OW „Pabianice”	-	198	Ośrodek wypoczynkowy	Ujęcie sezonowe
44	Ustronie Morskie	OW „Panorama”	OŚ-IV-6210-33-94	130	Ośrodek wypoczynkowy	Ujęcie sezonowe
45	Ustronie Morskie	OW „Zefir”	-	140	Ośrodek wypoczynkowy	Ujęcie sezonowe
46	Ustronie Morskie	Piekarnia przy ul. Kołobrzeskiej	OŚ-IV-6210-32094		Piekarnia okoliczne sklepy, mieszalnia pasz, mieszkanie zakładowe	
47	Ustronie Morskie	Jednostka Wojskowa nr 4135	-		Koszary wojskowe	
48	Ustronie Morskie	Jednostka Wojskowa nr 2594	-		Jednostka wojskowa, OW „Barka”	
49	Ustronie Morskie	Jednostka wojskowa nr 4135	-		Budynek mieszkalny, ośrodek „Fregata”	
50	Ustronie Morskie	Jednostka Wojskowa nr 4135	-		Dwa budynki mieszkalne, kotłownia, ośrodek zdrowia	
51	Ustronie Morskie	Stacja Paliw Płynnych, PPH „Synchron”	-		Stacja paliw	
52	Ustronie Morskie	Wodociąg wiejski – przedsiębiorstwo Ekologia, Sianożęty	OŚ-IV-6210-99-94		Ustronie morskie – część mieszkańców i szkoła	

Długość sieci wynosiła w 2004 roku 58 km i zasilala 1 131 obiektów. Suma zatwierdzonych zasobów eksploatacyjnych dla ujęć zlokalizowanych w Bagiczu, Rusowie i Kukini wynosi 452 m³/h. Dla ujęcia w Bagiczu, Minister Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych zatwierdził decyzją z dnia 26 marca 1987 r. znak kdh/013/4304/87 zasoby eksploatacyjne w ilości 350 m³/h. Decyzja traci ważność po upływie dwóch lat licząc od daty rozpoczęcia eksploatacji ujęcia z wydajnością około 300 m³/h. Ograniczenie zostało wprowadzone ze względu na zagrożenie zasolenia ujmowanych wód podziemnych (ascenzja, ingresja wód zasolonych).

4.3.2. Sieć kanalizacyjna i oczyszczanie ścieków

Na terenie gminy Ustronie Morskie funkcjonuje zbiorcza sieć kanalizacyjna. Ścieki odprowadzane są do oczyszczalni ścieków znajdującej się w Grzybowie w gminie Kołobrzeg. Sieć obsługuje miejscowości: Wieniotowo, część Ustronia Morskiego, Sianożęty, Bagicz, Kukinka, Kukinia oraz Rusowo. Pozostałe miejscowości w gminie nie przyłączone do zbiorczej sieci kanalizacyjnej, odprowadzają ścieki do zbiorników bezodpływowych bądź rowów chłonnych. Są to głównie podmioty znajdujące się poza zwartą zabudową wymienionych miejscowości.

Oczyszczalnia posiada możliwość odbioru 27 000 m³/d nieczystości przy obecnym odbiorze na poziomie 25 000 m³/d. Istniejące rezerwy odbioru nieczystości przez oczyszczalnię nie zabezpieczają w stopniu dostatecznym potrzeb rozwojowych gminy.

Ponadto ze względu na potrzebę ochrony zdrowia i życia ludzi oraz środowiska przyrodniczego należy dążyć do całkowitego zaprzestania składowania nieczystości płynnych w zbiornikach bezodpływowych i dołach chłonnych.

W miejscowościach Ustronie Morskie i Sianożęty wody opadowe trafiają za pośrednictwem systemu kanalizacji deszczowej bezpośrednio do rowów melioracyjnych i morza.

4.3.3. Elektroenergetyka

Podmioty z obszaru gminy zasilane są energią elektryczną z sieci o mocy 110 kV za pośrednictwem stacji transformatorowej GPZ 110/15 kV, znajdującej się w jej północnej części. W przeważającej stopniu sieć 15 kV poprowadzona jest liniami napowietrznymi. Na obszarze gminy zlokalizowane są 53 stacje transformatorowe.

Ponadto na terenie gminy działają 2 elektrownie wiatrowe (docelowo ma być ich 16 o łącznej mocy 21 MW). Elektrownie usytuowane są w obrębie geodezyjnym Gwizd. Energia z elektrowni wiatrowych trafia do Zakładu Energa S.A. Koszalin, oddział w Koszalinie.

4.3.4. Zaopatrzenie w gaz i energię ciepłą

Przez gminę przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia DN 150 (5,4 MPa) relacji Koszalin – Kołobrzeg oraz odboczka Ustronie Morskie - DN 80 (6,3 MPa). W miejscowości Ustronie Morskie znajduje się stacja gazowa wysokiego ciśnienia ($Q=3000 \text{ m}^3/\text{h}$). Z gazociągu do odbiorców gaz trafia za pośrednictwem stacji redukcyjno – pomiarowej pierwszego stopnia i dwóch stacji drugiego stopnia zlokalizowanych w Ustroniu Morskim. Gaz na terenie gminy rozprowadzany jest również za pośrednictwem gazociągu średniego ciśnienia ϕ 90 i 110. Do sieci podłączone są miejscowości: Ustronie Morskie, Sianożęty, Wieniotowo I i II, Rusowo, Kukinia i Kukinka. Stopień gazyfikacji w gminie jest na poziomie 85%.

Na terenie gminy nie występują kotłownie rejonowe. Nie występują również rozległe sieci ciepłownicze. Jako podstawowego surowca energetycznego w ciepłowniach znajdujących się przy ośrodkach wypoczynkowych i mieszkalnych budynkach wielorodzinnych w Ustroniu Morskim i Sianożętach używa się gazu ziemnego.

4.3.5. Gospodarka odpadami

Odpady stałe z terenu gminy Ustronie Morskie trafiają na składowisko zlokalizowane w Ustroniu Morskim.

Eksploatację składowiska rozpoczęto w 1986 roku. Jego powierzchnia wynosi 45 000 m^2 i podzielona jest groblą na dwie równe kwatery. Powierzchnia każdej z nich wynosi ok. 22 500 m^2 co przy średniej głębokości dochodzącej do 3 m daje pojemność 67 500 m^3 każdej. Łączna pojemność składowiska wynosi 135 000 m^3 . Obszar składowiska wraz z obiektami towarzyszącymi zajmuje powierzchnię 7,88 ha. Przedmiotowy teren jest w całości ogrodzony.

Na składowisko składają się:

- Kwatera w 70% zapełniona odpadami,
- kwatera nie eksploatowana, która do roku 1997 służyła jako wylewisko nieczystości,

- instalacja do odwadniania składowiska i przetłaczania odcieków oraz wód opadowych do istniejącej sieci kanalizacyjnej,
- budynek gospodarczy,
- budynek garażowy,
- przewody energetyczne podziemne i napowietrzne oraz stacja transformatorowa,
- przyłącze wodociągowe do budynku gospodarczego,
- linia i stacja telefoniczna,
- droga dojazdowa i place manewrowe.

Odpady w eksploatowanej kwaterze składowane były bezpośrednio na podłożu gruntowym. Druga kwatera służąca niegdyś za wylewisko również nie posiada żadnej izolacji od powierzchni ziemi. Jedynie drogi dojazdowe, place oraz grobla wyłożone są płytami betonowymi.

Po roku 1997 nieczystości z kwatery służącej jako wylewisko zostały usunięte i obecnie znajdują się w niej wody opadowe, które systematycznie przepompowywane są do oczyszczalni w Grzybowie.

Od roku 2003 składowisko zostało objęte pracami modernizacyjnymi mającymi na celu jego zamknięcie i rekultywację. Docelowo do roku 2009 składowisko odpadów ma zostać zamknięte i poddane rekultywacji.

Zbiórką i wywozem nieczystości z terenu gminy zajmują się prywatne firmy posiadające koncesje.

4.3.6. Sieć telekomunikacyjna

Wszystkie miejscowości gminy znajdują się w zasięgu sieci stacjonarnej. W miejscowościach Sianożęty (1 maszt) i Ustronie Morskie (2 maszty) znajdują się anteny nadawcze sieci bezprzewodowej.

Ponadto na terenie gminy funkcjonuje infrastruktura telekomunikacyjna Marynarki Wojennej.

4.3.7. Drogi

Na układ drogowy gminy Ustronie Morskie składają się drogi:

- krajowe: droga nr 11 relacji Kołobrzeg – Poznań o długości 8,9 km – stan techniczny dobry, klasa GP,
- powiatowe o długości 20,341 km – stan techniczny dostateczny:
  - droga nr 0272 Z relacji Sianożęty – Ustronie Morskie o długości 2 km – nawierzchnia twarda, szerokość jezdni 5,5 m,
  - droga nr 0273 Z relacji Ustronie Morskie – Wieniotowo o długości 3,720 km – nawierzchnia twarda na odcinku 3,058, bruk, płyty na pozostałej, szerokość jezdni 5,0 m,
  - droga nr 0274 Z relacji droga nr 11 – Ustronie Morskie o długości 1,544 km – nawierzchnia twarda, szerokość jezdni 5,5 m,
  - droga nr 0275 Z relacji Sianożęty – Dygowo – Pobłocie o długości 5,889 km – nawierzchnia twarda, szerokość jezdni 4,5 m,
  - droga nr 0278 Z relacji Kukinia – Dobrzyca o długości 5,405 km – nawierzchnia twarda, szerokość jezdni 5,0 m,
  - droga nr 0279 Z relacji Dygowo – Rusowo o długości 1,657 km – nawierzchnia twarda, szerokość jezdni 4,1 m,
  - droga nr 0294 Z relacji Strachomino – Skoczów o długości 0,126 km – nawierzchnia twarda, szerokość jezdni 3,8 m.
- gminne – długości 116 km w tym 35,2 km utwardzonych o dobrym stanie technicznym

4.3.8. Szlaki turystyczne

Przez obszar gminy Ustronie Morskie przebiegają następujące szlaki turystyczne:

- Piesze:
  - „Błękitny Szlak” – szlak o długości 15 km, prowadzi wzdłuż wybrzeża Bałtyku w strefie obszaru chronionego krajobrazu „Koszalińskiego Pasa Nadmorskiego”,
  - kondycyjna ścieżka zdrowia w parku nadmorskim.
- Rowerowe:
  - szlak niebieski prowadzący z Ustronia Morskiego przez Wieniotowo, Łasin, Pleśnię do latarni w Gąskach,
  - szlak czerwony prowadzący z Ustronia Morskiego przez Sianożęty, Bagicz, Podczele do Kołobrzegu,
  - szlak żółty prowadzący z Ustronia Morskiego przez Malechowo, Kukinkę, Kukinię do Rusowa,
  - oznakowana ścieżka prowadząca wzdłuż brzegu morskiego, wzdłuż zabudowy zespołu Ustronie Morskie – Sianożęty.

4.3.9. Komunikacja zbiorowa

Obsługę autobusową na terenie gminy zapewnia przedsiębiorstwo PKS oraz przewoźnicy prywatni, obsługujący rynek lokalny. Komunikacja autobusowa zapewnia również połączenia gminy między innymi z: Koszalinem, Poznaniem, Krakowem i Zakopanem.

4.3.10. Kolej

Przez obszar gminy Ustronie Morskie przebiega linia kolejowa II rzędu relacji Koszalin – Kołobrzeg – Goleniów. Jej łączna długość na terenie gminy wynosi 13,2 km. Jest to linia jednorzędowa, zelektryfikowana. Na ww. linii na terenie gminy zlokalizowana jest stacja kolejowa w Ustroniu Morskim. Ww. linia kolejowa zapewnia gminie bezpośrednie połączenie z innymi większymi ośrodkami w Polsce.

4.3.11. Lotnisko

W granicach administracyjnych gminy, w miejscowości Bagicz znajduje się byłe lotnisko wojskowe (proradzieckie). Część tego obiektu zlokalizowana jest w granicach administracyjnych miasta Kołobrzeg. Obecnie obiekt należy do podmiotu prywatnego i nie jest użytkowany.

Główne ciągi infrastruktury technicznej na terenie gminy oraz inne elementy przedmiotowej infrastruktury przedstawiono w załączniku nr 1a i 1b.

5. Stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony

Przez ład przestrzenny zgodnie z definicją zawartą w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym należy rozumieć takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno - gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno – estetyczne.

Na tle wyżej wymienionej definicji analiza stanu ładu przestrzennego na terenie gminy Ustronie Morskie uwzględnia następujące czynniki:

- a) główne obszary funkcjonalno – przestrzenne gminy i alokację przestrzenną ogniw sieci osadniczej,
- b) cechy urbanistyczno – architektoniczne istniejących układów zabudowy.

1. Główne obszary funkcjonalno - przestrzenne gminy i alokacja przestrzenna ogniw sieci osadniczej.

Na strukturę zagospodarowania przestrzennego gminy Ustronie Morskie składają się następujące obszary funkcjonalno przestrzenne:

- „pas nadmorski” – teren zlokalizowany w północnej części gminy, między brzegiem morskim a drogą krajową nr 11 i linią kolejową Koszalin – Kołobrzeg – Goleniów. Z tytułu walorów krajobrazowych w tym klifowego wybrzeża Morza Bałtyckiego i plaż nadmorskich obszar ten koncentruje w gminie prawie 80% jej ludności oraz turystyczne działalności gospodarcze związane z wypoczynkiem nadmorskim. Stanowi, zatem główny teren aktywności osadniczych i gospodarczych w gminie, skupiających się przede wszystkim w ośrodku gminnym – miejscowości Ustronie Morskie (2081 mieszkańców) oraz miejscowości Sianożęty (398 mieszkańców). Pozostałe miejscowości w tym obszarze to: Wieniotowo (207 mieszkańców) i Bagicz (30 mieszkańców). Obszar jest w części (tereny leśne i obniżenia bagienna – łąkowe między miejscowościami: Sianożęty i Ustronie Morskie) położony w sieci ochrony przyrody Natura 2000 oraz w całości w Obszarze Chronionego Krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski” a jego funkcje rolnicze można uznać za drugorzędne w strukturze gospodarczej gminy. Ze względu na walory przyrodniczo – krajobrazowe obszar „pasa nadmorskiego” będzie dalej stanowił główny układ przestrzenny rozwoju funkcji turystyczno –

wypoczynkowych w gminie. Dlatego celem ochrony wyżej wymienionych walorów konieczne staje się takie kształtowanie ładu przestrzennego, które nie zakłóci właściwych proporcji między terenami otwartymi, w tym cennymi przyrodniczo, a terenami zabudowanymi i wskazanymi do zabudowy.

- „pas środkowy” – teren zlokalizowany poniżej drogi krajowej nr 11 i linii kolejowej relacji Koszalin – Kołobrzeg – Goleniów, obejmujący środkową część gminy. Cechują go zróżnicowane warunki przyrodnicze (kompleksy leśne, układ niewielkich cieków i zbiorników wód powierzchniowych, najbardziej wartościowe w gminie kompleksy glebowe), a jego podstawową funkcją gospodarczą w skali gminy pozostaje rolnictwo. Na wyżej wymienionym obszarze panują dogodne warunki dla lokalizacji elektrowni wiatrowych (2 zrealizowane, 14 potencjalnych zlokalizowanych na terenach posiadających plany miejscowe na ten cel), a sieć osadnicza jest słabo rozwinięta. Miejscowości (Kukinka, Malechowo, Gwizd) koncentrują ok. 4% mieszkańców gminy, a w lokalizacji funkcji osadniczych dominuje zabudowa wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych oraz zabudowa kolonijna. Procesy urbanizacyjne w tym obszarze powinny polegać na kontynuacji lokalizacji uzupełniających ciągi zabudowy istniejącej wzdłuż szlaków komunikacyjnych i lokalizację funkcji osadniczych i gospodarczych nierolniczych w otoczeniu gospodarki rolnej, z ograniczaniem przeznaczenia najbardziej wartościowych rolniczo gleb na cele nierolnicze.
- „pas południowy” – teren zlokalizowany w południowej części gminy, obejmujący układ osadniczy miejscowości Kukinia i Rusowo. Obszar ten cechują wysokie walory przyrodnicze a obszar w okolicy miejscowości Rusowo należy do obszaru Natura 2000 „Dorzecze Parsęty”. Na sieć osadniczą w/w obszarze składają się dwie miejscowości statystyczne: Kukinia i Rusowo, koncentrujące ok. 17% mieszkańców gminy. Obie te miejscowości są zabudowane zabudową zwartą w historycznym układzie wsi ulicowych. W tym obszarze, podobnie jak w pasie środkowym procesy urbanizacyjne należy kształtować poprzez uzupełnienia ciągów zabudowy istniejącej i lokalizację funkcji osadniczych i gospodarczych nierolniczych w otoczeniu gospodarki rolnej. W miejscowości Rusowo należy uwzględnić w procesach zabudowy ochronę walorów krajobrazowych parku podworskiego.

2. Cechy ruralistyczno – architektoniczne istniejących układów zabudowy. Istotnym elementem oceny stanu ładu przestrzennego są cechy ruralistyczno – architektoniczne układów zabudowy istniejącej. W tej materii teren gminy Ustronie Morskie jest dość zróżnicowany, stosownie do położenia danego układu w strukturze zagospodarowania przestrzennego gminy. Pod względem intensywności zabudowy dominują miejscowości: Ustronie Morskie i Sianożęty, koncentrujące główne funkcje osadnicze i gospodarcze nierolnicze w gminie. Ich turystyczno – wypoczynkowy charakter zdeterminował cechy urbanistyczno – architektoniczne zabudowy, która (poza funkcjami stricte mieszkaniowymi) była realizowana jako mieszkaniowo – usługowa (formy pensjonatowe), rekreacji indywidualnej oraz jako zabudowa ośrodków turystyczno – wypoczynkowych. Struktury przestrzenne obu wyżej wymienionych miejscowości powstały na historycznych układach ulicowych, a w skali ich zabudowy dominują budynki o wysokości 2 – 3 kondygnacji. Formy zabudowy są też zróżnicowane: w zabudowie ośrodków wypoczynkowych i budynkach hotelowych z lat 70 i 80-tych dominują dachy płaskie, zaś w zabudowie z lat 90-tych zadaszienia kształtują się w formie dachów dwu- i wielospadowych, o kącie nachylenia połaci dachowych w przedziale 30° - 45° . Proces przekształceń architektoniczno – ruralistycznych istniejącej zabudowy mieszkaniowej obejmuje lokalizację w parterach funkcji usługowych a w zabudowie usług turystyczno – wypoczynkowych poprawę standardów użytkowych i architektonicznych. Do tych przekształceń należy też uzupełnienie wolnych terenów w zabudowie istniejącej bądź na cele mieszkaniowo – usługowe, bądź na cele usługowe, najczęściej w formie budynków wolnostojących o skali i formie architektonicznej j.w. dla zabudowy lat 90 – tych. W tym stanie rzeczy można stwierdzić, że w/w tendencje przekształceń urbanistyczno – architektonicznych, poprawiające standardy użytkowe i architektoniczne istniejącej zabudowy wraz z jej uzupełnieniami oraz powiększaniem oferty usługowej należy kontynuować. Natomiast w zabudowie pozostałych obszarów strukturalnych gminy („pas środkowy” i „pas południowy”) nie ma przesłanek do intensywnych procesów urbanizacyjnych. Dominująca w nich zabudowa zagrodowa, z budynkami parterowymi i poddaszami użytkowymi, zadaszonymi dachami dwuspadowymi o kącie nachylenia połaci dachu w przedziale 30° - 45° jest uzupełniana w tej formie architektury o budynki mieszkaniowe jednorodzinne i usługowe. Ten rodzaj uzupełnień, połączony

z przekształceniami siedlisk rolnych oraz lokalizacją nowej zabudowy na funkcje mieszkaniowe jednorodzinne powinien być kontynuowany w wyżej opisanych formach architektonicznych.

6. Stan środowiska, wielkość i jakości zasobów wodnych oraz wymogi ochrony środowiska i przyrody

6.1. Wybrane elementy środowiska przyrodniczego

6.1.1. Warunki klimatyczne

Gmina Ustronie Morskie znajduje się w krainie klimatycznej - Pobrzeże Kołobrzeskie, w obrębie klimatów bałtyckich. Klimat obszaru w znacznym stopniu kształtowany jest przez Morze Bałtyckie. Działalność morza najsilniej odczuwana jest w pasie o szerokości kilkuset metrów od brzegu, na którym występuje zjawisko aerozolu morskiego (mgła stanowiąca mieszkankę mikrokropel wody morskiej ze śladowymi ilościami pierwiastków oraz związków chemicznych).

Średnia temperatura roczna rejonu Ustronia Morskiego waha się między 7,5 a 7,9°C. Dla okresu od maja do lipca średnia temperatura kształtuje się pomiędzy 13,5 a 14°C. Najcieplejszymi miesiącami są lipiec i sierpień. W tych miesiącach temperatura waha się pomiędzy 16,1 a 16,3°C. Okres wegetacyjny dla obszaru gminy wynosi od 215 do 218 dni.

Największa ilość opadów przypada na miesiąc lipiec i sierpień, natomiast najniższe wartości charakteryzują w luty i marzec. Średnia roczna suma opadów wynosi 550 – 650 mm i jest zbliżona do średniej krajowej. Pokrywa śnieżna utrzymuje się średnio przez 35 – 45 dni w roku. Ze względu na specyficzny, morski klimat są to wartości niższe niż w pozostałych regionach Polski.

Gmina Ustronie Morskie charakteryzuje się wysoką wietrznością. Ponad 50% wszystkich wiatrów jest z kierunku od morza lub wzdłuż wybrzeża. W okresie zimowym przeważają wiatry wiejące z SW i S, wiosną NE, N i W, latem z W, a jesienią z SW i S. Załedwie 3% dni w roku jest bezwietrzna.

Na obszarze gminy występuje zjawisko bryzy morskiej (do południa wiatry wieją z lądu do morza natomiast po południu z morza do lądu). Zjawisko to nasila się w czasie silnego nasłonecznienia.

Występujące wiatry sztormowe wieją z kierunku SW, W i NW. Najczęściej występują w styczniu, najrzadziej w okresie od czerwca do sierpnia.

6.1.2. Rzeźba terenu

Rzeźba terenu w gminie Ustronie Morskie jest mało zróżnicowana. Obszar gminy charakteryzuje się nachyleniem o kierunku południkowym. Wysokości bezwzględne w gminie przyjmują wartości od 0 m npm w części północnej do 34 m npm w części południowej. Wysokość klifów w gminie Ustronie Morskie waha się od 5 do 10 m n.p.m. W centralnej części i południowej występują lokalne obniżenia, których wysokość nie przekracza 10 m npm.

Obszar gminy Ustronie Morskie jest lekko pofałdowany. Przeważają tereny o rzędnych od 15 do 25 m n.p.m. Na obszarze tym nie występują obszary depresyjne a formy ukształtowania terenu przyjmują układ równoleżnikowy przeciętany dolinami rzeki Parsęty i Czerwonej na terenie sąsiedniej gminy Będzino oraz pozostałych mniejszych cieków wodnych (Struga Malechowska, Łopieniczka, Pysznicza).

Formy takie jak: wybrzeże morskie, brzegi wysoczyzny morenowej, równina bagienna, równina denno – morenowa, wzniesienia moreny czołowej oraz dna dolin rzecznych występujące w gminie wykształcone zostały w czwartorzędzie.

6.1.3. Wody powierzchniowe płynące

Gmina Ustronie Morskie położona jest pomiędzy rzekami: Parsętą (miasto Kołobrzeg) i Czerwoną (gmina Będzino). Południową część gminy przecina wododział I rzędu, oddzielający dorzecze rzeki Parsęty od dorzecza rzeki Czerwonej. Wody ze środkowego obszaru znajdującego się pomiędzy dorzeczami wyżej wspomnianych rzek odprowadzane są przez niewielki ciek Malechowską Strugę bezpośrednio do Bałtyku.

Ponadto na terenie gminy występują niewielkie rzeki i strumienie należące do zlewni wymienionych wcześniej cieków. Są to:

- Łopieniczka – dopływ rzeki Czerwonej, zasilana wodami wysiękowymi w rejonie Rusowa i na terenie „Łasieńskiego Lasu”
- Pysznicza (Pyszka) – dopływ rzeki Parsęty, początek w okolicy Rusowa,
- pozostałe cieki znajdujące się na terenie gminy znajdujące początek m.in. na wysoczyźnie morenowej „Kołobrzeskiego Lasu”.

Na terenie gminy znajduje się również sieć rowów melioracyjnych, których największe zagęszczenie występuje w północnej części gminy . Według stanu z 1999

roku zmeliorowanych było 2 077 ha użytków rolnych, co stanowiło 70% powierzchni gruntów rolnych.

6.1.4. Wody powierzchniowe stojące

W granicach administracyjnych gminy nie występują żadne zbiorniki wodne o powierzchni powyżej 10 ha. Jedynymi wodami powierzchniowymi stojącymi są niewielkie oczka wodne (w tym wytopiskowe) rozrzucone na całym obszarze gminy z koncentracją w obrębach Kukinki i Gwizdu.

6.1.5. Wody podziemne w gminie

Gmina Ustronie Morskie znajduje się poza obszarem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP).

W okolicy miejscowości Bagicz występują wody gruntowe głębiej zalegające. Są to wody w warstwach czwartorzędowych, którymi również zasilana jest gminna sieć wodociągowa.

Występujące na terenie gminy wody przypowierzchniowe nie tworzą ciągłego poziomu wodonośnego.

6.1.6. Surowce mineralne

Na terenie gminy nie stwierdza się występowania surowców mineralnych ujętych w „Bilansie zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce” wg stanu na 31 grudnia 2002 roku.

Powierzchnię gminy budują przeważnie gliny zwałowe osadzone w trakcie wycofywania się lądolodu. Ponadto miejscami zalegają piaski i żwiry z okresu czwartorzędu. Część z nich jest pochodzenia eolicznego. Składają się na nie również piaski morskie plaży i wydmy.

Ze względu na wielkość zasobów i ich jakość na obszarze gminy nie prowadzi się wydobywania na skalę produkcyjną.

W okolicy miejscowości Rusowo zlokalizowane są natomiast dwa niewielkie punkty wydobywania piasku i żwiru na potrzeby lokalne. Ponadto w wyniku rozpoznania geologicznego określono kolejne dwa miejsca potencjalnego występowania surowców: kemy na pograniczu gmin Ustronie Morskie i Dygowo oraz obszar na wschód od wsi Rusowo (Waloryzacja Przyrodnicza Gminy Ustronie Morskie, Szczecin 2004 r.).

6.1.7. Surowce organiczne

Utwory czwartorzędowe pochodzenia organicznego są najliczniej reprezentowanymi surowcami organicznymi w gminie. Wśród nich przeważają torfy i gytie. Zalegają one w zagłębieniach wytopiskowych i dolinach bagiennych. Pokłady rozciągają się z licznymi odnogami od zachodniej granicy gminy do centrum Ustronia Morskiego. Szerokość pasa dochodzi do 500 m, a miąższość do 5 m. Zasoby torfów, ze względu na lokalizację w obrębie występowania zasolonych wód gruntowych oraz silnego zmeliorowania, które doprowadziło do ich przesuszenia, nie stanowią dobrego surowca do celów balneologicznych.

Torfy niskie w gminie występują w granicach „Kołobrzeskiego Lasu” w obniżeniach równiny denno morenowej. Miąższość zasobów kształtuje się na poziomie od 2 do ponad 5m. Ponadto złoża torfu niskiego występują na całej długości doliny Malechowskiej Strugi, w okolicy Kukini oraz rejonie Rusowa.

6.1.8. Gleby

Dużą część powierzchni gminy budują utwory gliniaste i piaszczysto – gliniaste. Na nich wykształciły się gleby III i IV klasy bonitacyjnej utworzone z glin oraz na mniejszych powierzchniach klasy V i IV utworzone z piasków gliniastych i piasków. Ponadto w pradolinach występują torfy, gleby murszowo – torfowe, mułowo - torfowe oraz mady.

Przeważającymi kompleksami przydatności glebowo-rolniczej są: kompleks pszeny i kompleks żytni mocny (żytnio – łubinowy). Na części wysoczyzny wyróżnia się kompleks żytni słaby, a na obszarach obniżeń kompleks łąkowo-pastwiskowy.

6.2. Stan środowiska przyrodniczego

Stan środowiska określono na podstawie przygotowanego na zlecenie gminy w 2004 roku opracowania „Waloryzacja przyrodnicza gminy Ustronie Morskie”.

W sporządzonej waloryzacji określono gminę jako charakteryzującą się wybitnymi walorami krajobrazowo - przyrodniczymi i klimatyczno – zdrowotnymi w części północnej oraz żyznymi glebami zaliczonymi wysokich klas bonitacyjnych.

Stan czystości środowiska przyrodniczego uznano za zadowalający, pomimo stwierdzenia lokalnie występujących zanieczyszczeń. Elementy środowiska na terenie gminy charakteryzują się równowagą ekologiczną.

Wybrane komponenty środowiska przyrodniczego:

- powietrze atmosferyczne – stan powietrza atmosferycznego uznaje się za dobry; przypuszcza się, że poziom zapylenia w gminie jest taki sam jak w Mielnie i Dźwirzynie, co natomiast odpowiada dopuszczalnym normom dla obszarów chronionych tj. 40 g/m²/rok;
- wody powierzchniowe – wody powierzchniowe przybrzeżnej strefy morskiej zaliczane są do względnie czystych; wszystkie kąpieliska dopuszczone są do użytkowania przez Sanepid; zanieczyszczone są w gminie wody rzek i niektórych rowów: rzeka Malechowska Struga, rów opływający miejscowości Bagicz i Sianożęty, rowy będące dopływami rzeki Czerwonej; są to zanieczyszczenia wieloczynnikowe chemiczne (fosfor, azot, w rowach koło miejscowości Bagicz produkty ropopochodne) oraz bakteriologiczne; dopływy rzek: Łopieniczki, Czerwonej, Malechowskiej Strugi, Pyszniczy, Parsęty nie posiadają obudowy biologicznej i są narażone na zanieczyszczenia chemiczne pochodzenia rolniczego;
- gleby i powierzchnia gleby – gleb w gminie charakteryzują się znacznym stopniem zakwaszenia, gleby zaliczane do kwaśnych zajmują ok. 85% powierzchni gminy; pod względem zawartości metali ciężkich gleby zostały zakwalifikowane do grupy 0 – zanieczyszczenia w ich naturalnej zawartości; w rejonie dawnego lotniska w Bagiczu stwierdzono zanieczyszczenie gleby produktami ropopochodnymi.

6.3. Wymogi ochrony środowiska

6.3.1. Formy ochrony przyrody przewidziane przepisami Ustawy o ochronie przyrody

6.3.1.1. Obszar chronionego krajobrazu

W gminie Ustronie Morskie znajduje się obszar chronionego krajobrazu: „Koszaliński Pas Nadmorski” (OCK 7), powołany Uchwałą Nr X/46/75 Wojewódzkiej Rady Narodowej z dnia 17 listopada 1975r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dziennik Urzędowy Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koszalinie nr 9 z dnia 2 grudnia 1975 r.). Swoim zasięgiem obejmuje 2 500 ha, co stanowi ok. 50% powierzchni gminy.

6.3.1.2. Pomniki przyrody

Rozporządzeniami wojewody koszalińskiego na terenie gminy ustanowiono 9 pomników przyrody. Są to pojedyncze drzewa jak również ich grupy. Jeden z pomników ustanowiony został przez radę gminy.

Tabela 1. Pomniki przyrody

L.p.	Lokalizacja	Opis	Powołany
1	Ustronie Morskie (przy boisku sportowym)	Buk zwyczajny, obw. 235 cm Dąb szypułkowy, obw. 380 cm	Rozporządzenie nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. (Dz. Urz. Woj. Koszalińskiego nr 15 z dnia 30 września 1992 r.)
2	Łasiński Las, oddział 311 Nadleśnictwo Gościno	Daglezja zielona, obw. 380 cm	Rozporządzenie nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. (Dz. Urz. Województwa Koszalińskiego nr 15 z dnia 30 września 1992 r.)
3	Łasiński Las, oddział 311 Nadleśnictwo Gościno	Daglezja zielona, obw. 315 cm	Rozporządzenie nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. (Dz. Urz. Województwa Koszalińskiego nr 15 z dnia 30 września 1992 r.)
4	Kołobrzeski Las oddział 27a Nadleśnictwo Gościno	2 Daglezje zielone, obw. 310 i 285 cm	Rozporządzenie nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. (Dz. Urz. Województwa Koszalińskiego nr 15 z dnia 30 września 1992 r.)
5	Kołobrzeski Las oddział 21f Nadleśnictwo Gościno	Dąb szypułkowy „Bolesław”, obw. 691 cm	Rozporządzenie nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. (Dz. Urz. Województwa Koszalińskiego nr 15 z dnia 30 września 1992 r.)

6	Kołobrzeski Las oddział 19f Nadleśnictwo Gościno	Dąb szypułkowy, obw. 455 cm	Rozporządzenie nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. (Dz. Urz. Województwa Koszalińskiego nr 15 z dnia 30 września 1992 r.
7	Las Nadleśnictwa Gościno, oddział 32c	Grupa 4 żywotników zachodnich i 2 daglezi zielonych, obw. 93 – 310 cm	Uchwała Rady Gminy nr XXXIV/211/2001 z 19 września 2001 r. (Dz. Urz. Województwa Zachodniopomorskiego nr 41)
8	Kołobrzeski Las, oddział 51b Nadleśnictwo Gościno	Dąb szypułkowy „Warcisław”, obw. 618 cm	Rozporządzenie nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. (Dz. Urz. Województwa Koszalińskiego nr 15 z dnia 30 września 1992 r.
9	Ustronie Morskie, obok wydmy przy przystani rybackiej	Grupa buków zwyczajnych, obw. 130 – 255 cm	Rozporządzenie nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. (Dz. Urz. Województwa Koszalińskiego nr 15 z dnia 30 września 1992 r.
10	Rusowo, Park	Cztery Lipy drobnolistne, Platan klonolistny, jesion wyniosły, Buk purpurowy, Jesion płaczący	Uchwała Nr XX/126/2000 Rady Gminy w Ustroniu Morskim*

Źródło: Urząd gminy Ustronie Morskie

* - uchwała niepublikowana w dzienniku urzędowym województwa zachodniopomorskiego

6.3.1.3. Obszary NATURA 2000

Na terenie gminy Ustronie Morskie występują następujące obszary NATURA 2000:

- Trzebiatowsko – Kołobrzeski Pas Nadmorski (PLH320017) – specjalny obszar ochrony siedlisk. Obszar ten zakwalifikowano jako spełniający kryteria obszarów o znaczeniu wspólnotowym (OZW). Zasięgiem obejmuje północno-wschodnie i północno-zachodnie tereny gminy.
- Dorzecze Parsęty (PLH320007) – specjalny obszar ochrony siedlisk. Obszar zaproponowany jako obszar o znaczeniu wspólnotowym (OZW). Zasięgiem obejmuje na terenie gminy niewielki fragment w okolicy miejscowości Rusowo.
- Zatoka Pomorska (PLB990003) – obszar specjalnej ochrony ptaków. Obszar zaproponowany jako obszar szczególnej ochrony (OSO). Zasięgiem obejmuje ok. 6,5 ha powierzchni gminy (brzeg morski).

Granice obszarów objętych prawnymi formami ochrony przyrody oraz poszczególne obiekty objęte taką ochroną przedstawiono w załączniku nr 1d.

7. Rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna

7.1. Struktura użytkowania

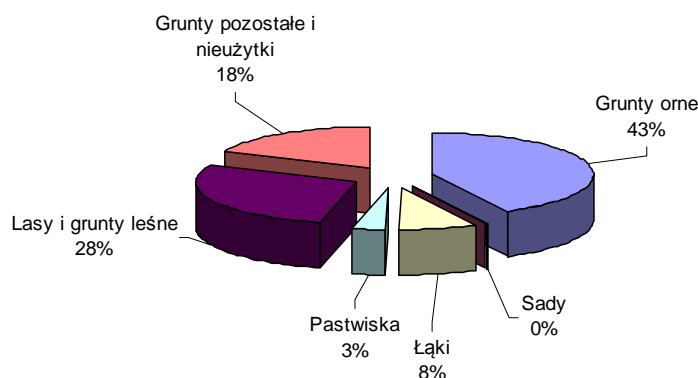
Użytki rolne stanowiły w roku 2004 ok. 55 % powierzchni gminy, natomiast lasy i grunty leśne 28%. Struktura użytkowania gruntów na terenie gminy Ustronie Morskie jest zbliżona do struktury występującej w innych gminach wiejskich województwa zachodniopomorskiego.

Tabela 2. Struktura użytkowania gruntów.

Użytek	Gmina Ustronie Morskie		Województwo Zachodniopomorskie	
	pow. w ha	%	pow. w ha	%
Użytki rolne	3068,00	53,57	1103273,00	48,18
Grunty orne	2424,00	42,33	870810,00	38,03
Sady	16,00	0,28	4676,00	0,20
Łąki	434,00	7,58	149813,00	6,54
Pastwiska	194,00	3,39	77974,00	3,41
Lasy i grunty leśne	1622,00	28,32	816488,00	35,66
Grunty pozostałe i nieużytki	1037,00	18,11	369911,00	16,16
Suma	5727,00	100,00	2289672,00	100,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS - 2004r.

Wykres 1. Struktura użytkowania gruntów w gminie Ustronie Morskie.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS - 2004r.

W strukturze użytków rolnych dominują grunty orne (43%). Łąki stanowią 8% powierzchni gminy zaś pastwiska zaledwie 3%.

Rolnictwo użytkuje gleby wykształcone z glin lekkich w górnych poziomach spiaszczonych o właściwym uwilgotnieniu. Wśród gleb okresowo podmokłych największy udział mają gleby brunatne kwaśne i wylugowane, rzadziej brunatne

właściwe i pseudobielicowe oraz mułowo – torfowe. Miejscami w obniżeniach terenu występują czarne ziemie.

Pod względem kompleksów przydatności rolniczej w gminie dominują gleby kompleksu 2 (pszennego dobrego) – najkorzystniejsze w gminie dla rolnictwa. W okolicy miejscowości Rusowo występują gleby kompleksu 4 (żytni bardzo dobry). Pozostałe gleby w gminie zostały zaliczone do grupy kompleksów mniej przydatnych rolniczo. Są to gleby kompleksu: pszennego wadliwego, żytniego dobrego, zbożowo – pastewnego słabego.

7.2. Struktura obszarowa gospodarstw

W gminie Ustronie Morskie największą grupę (80%) stanowią gospodarstwa małe o powierzchni do 10 ha natomiast najmniej jest gospodarstw o powierzchni powyżej 20 ha (8,6% ilości wszystkich gospodarstw). W tej grupie znalazły się również 4 gospodarstwa o powierzchni powyżej 100 ha.

Struktura obszarowa gospodarstw rolnych w gminie nie odbiega od struktury powierzchniowej w województwie zachodniopomorskim. Jedynie w przypadku gospodarstw małych o powierzchni do 2 ha i od 2 do 10 ha pojawia się dysproporcja: w województwie widoczna jest przewaga gospodarstw poniżej 2 ha, natomiast w gminie Ustronie Morskie procentowy udział gospodarstw o powierzchni, w przedziale 2-10 ha jest dominujący.

Tabela 3. Struktura obszarowa gospodarstw.

Powierzchnia gospodarstw w ha	Gmina Ustronie Morskie		Województwo zachodniopomorskie	
	liczba gospodarstw	%	liczba gospodarstw	%
0 - mniej niż 2	133,00	44,04	40346,00	56,65
2 - mniej niż 10	108,00	35,76	16394,00	23,02
10- mniej niż 20	35,00	11,59	7568,00	10,63
20 - więcej	26,00	8,61	6912,00	9,71
ogółem	302,00	100,00	71220,00	100,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS – Powszechny spis rolny 2002r.

7.3. Rodzaj gospodarstw i rodzaj działalności

Tabela 4. Gospodarstwa rolne wg rodzaju działalności gospodarczej

Gospodarstwa wg rodzaju gospodarstwa i rodzaju działalności gospodarczej	Gmina Ustronie Morskie		Województwo zachodniopomorskie	
	liczba gospodarstw	%	liczba gospodarstw	%
nie prowadzące żadnej działalności gospodarczej	79,00	26,16	20368,00	28,60
prowadzące wyłącznie działalność rolniczą	127,00	42,05	38925,00	54,65
prowadzące wyłącznie działalność pozarolniczą	50,00	16,56	4988,00	7,00
prowadzące działalność rolniczą i pozarolniczą	46,00	15,23	6939,00	9,74
razem	302,00	100,00	71220,00	100,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS – Powszechny spis rolny 2002r.

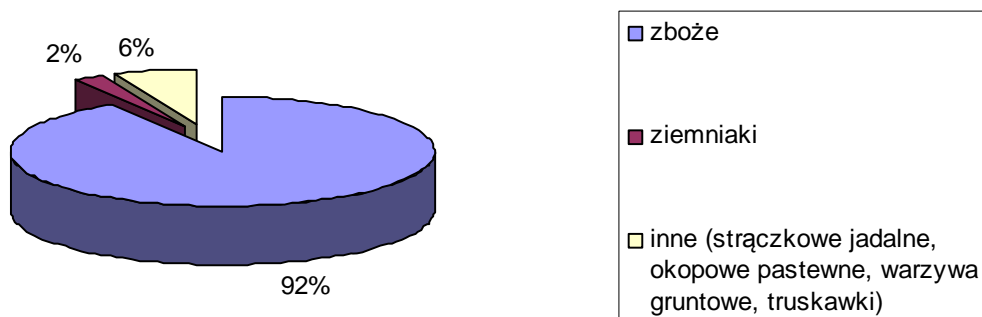
Z powyższego zestawienia wynika, że zarówno w gminie jak i województwie największy udział stanowią gospodarstwa prowadzące wyłącznie działalność rolniczą, z czego odsetek dla województwa wskazuje na większy, ponad 50% udział tego rodzaju gospodarstw w ich ogólnej liczbie. Duża różnica widoczna jest w przypadku gospodarstw prowadzących wyłącznie pozarolniczą działalność gospodarczą. W gminie Ustronie Morskie odsetek ten jest na poziomie prawie 17% wobec 7% w województwie zachodniopomorskim.

7.4. Struktura zasiewów

W strukturze zasiewów gospodarstw gminy Ustronie Morskie dominują uprawy zbożowe. Zajmują one 92% powierzchni tych zasiewów. Znacznie mniejszy udział stanowią rośliny strączkowe jadalne, okopowe pastewne, warzywa gruntowe i truskawki, z 6% udziałem we wszystkich zasiewach. Na ostatnim miejscu znalazły się ziemniaki (2% udział). W województwie zachodniopomorskim struktura zasiewów przedstawia się podobnie.

Wykres 2. Struktura zasiewów w gminie Ustronie Morskie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS – Powszechny spis rolny 2002r.

7.5. Struktura hodowlana

Struktura hodowlana w gminie w znacznym stopniu różni się od struktury województwa zachodniopomorskiego. W gminie największy jest udział trzody chlewnej w pogłowie zwierząt hodowlanych (ponad 44%), natomiast w przypadku województwa pogłowie trzody wynosi 5%.

Tabela 5. Pogłowie zwierząt

Pogłowie zwierząt	Gmina Ustronie Morskie			Województwo zachodniopomorskie		
	szt.	%	szt./100ha użytków rolnych	szt.	%	szt./100ha użytków rolnych
bydło	381	4,57	12,42	123 397	1,01	11,18
krowy	166	1,99	5,41	52 267	0,43	4,74
trzoda chlewna	3 705	44,46	120,76	637 863	5,24	57,82
trzoda chlewna lochy	169	2,03	5,51	70 678	0,58	6,41
konie	34	0,41	1,11	6 443	0,05	0,58
owce	0	0,00	0,00	8 729	0,07	0,79
kury	2 362	28,34	76,99	9 072 417	74,59	822,32
kury nioski	1 508	18,09	49,15	2 185 263	17,97	198,07
kozy	9	0,11	0,29	5 563	0,05	0,50
	8 334	100		12 162 620	100	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS – Powszechny spis rolny 2002r.

Poniższe zestawienie obrazuje ogólnie większy udział zwierząt kopytnych w strukturze zwierząt w gminie Ustronie Morskie. Dysproporcja ta widoczna jest głównie w przypadku wspomnianej wyżej trzody chlewnej oraz bydła, koni i kóz.

7.6. Stopień mechanizacji rolnictwa

Poziom mechanizacji rolnictwa w gminie przedstawia się lepiej niż w województwie. Na każde 100 ha użytków w gminie przypada znacznie więcej urządzeń rolniczych niż w województwie zachodniopomorskim. Wskaźniki w gminie są wyższe w przypadku ciągników, samochodów ciężarowych oraz kombajnów zbożowych.

Tabela 6. Stopień mechanizacji rolnictwa

Maszyny rolnicze	Gmina Ustronie Morskie		Województwo zachodniopomorskie	
	szt.	na 100 ha	szt.	na 100 ha
ciągniki	153	4,7	32 343	2,9
samochody ciężarowe	17	0,5	3 869	0,4
kombajny zbożowe	24	0,7	4 821	0,4
kombajny ziemniaczane	3	0,1	2 321	0,2
kombajny buraczane	0	0,0	604	0,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS – Powszechny Spis Rolny 2002 r.

7.7. Przestrzeń leśna

W gminie Ustronie Morskie w roku 2004 lasy zajmowały powierzchnię 1622,00 ha. Stanowiło to 28% jej całkowitej powierzchni. Zdecydowana większość tych lasów to lasy ochronne (ok. 76%). Duży udział tego rodzaju lasów warunkują wysokie walory przyrodnicze samej gminy, jak również strefy i otuliny obszarów ochronnych położonych w gminach sąsiednich.

Pośród lasów występujących na terenie gminy Ustronie Morskie wyróżnić można dwa główne kompleksy:

- Kołobrzeski Las – znajduje się na potencjalnym siedlisku żyznej buczyny niżowej fragmentarycznie wykształconej. W przeważającej części drzewostan kompleksu budują buki. Są to głównie drzewa w wieku 60-80 lat. Niektóre okazy przekraczają wiek 100 lat. Innymi gatunkami występującymi w obrębie kompleksu są: dąb, świerk i brzoza, a w miejscach podmokłych olcha i jesion. Miejscami w Kołobrzeskim Lesie występują gatunki obce dla siedliska żyznej buczyny niżowej lub egzoty: daglezja zielona, dąb czerwony, świerk pospolity, świerk sitkajski, żywotnik olbrzymi, jodła olbrzymia, sosna pospolita, modrzew japoński, modrzew europejski. Cennym elementem florystycznym buczyn jest obecność populacji gatunku górskiego – tojeści gajowej. W granicach kompleksu występują dwa potężne dęby: Dąb Bolesław – 800 lat oraz Dąb Warcisław – 640 lat. W północnej części kompleksu pojawiają się płaty nawiązujące do grądu, bez udziału grabu. W drzewostanie występują starodrzewy bukowo – dębowe. Ponadto rozwijają się tu fitocenozy żyznej buczyny niżowej.
- Łasiński Las – występuje na potencjalnym siedlisku grądu. W drzewostanie dominują buki z pojedynczymi okazami ponad 100 – letnimi. Uzupełnienie stanowią dęby szypułkowe i graby. Spotyka się również obszary z nasadzonymi świerkami, daglezją, z dużym udziałem brzozy brodawkowatej a w miejscach zabagnionych gatunkami olsów i łęgów.

Na obszarze między Sianożętami a Bagiczem zlokalizowany jest płat buczyny dochodzący do dyluwialnego brzegu morskiego.

Wzdłuż wybrzeża klifowego na odcinku od Ustronia Morskiego do wschodniej granicy gminy występuje pas lasu na potencjalnym siedlisku lasu brzozowo – dębowego. W zachodniej części obszaru dominuje sosna.

Obszar zdegradowanego torfowiska kopułowego w okolicy Kukinii porasta fragmentarycznie wykształcona brzezina bagienna. W drzewostanie dominuje brzoza omszona a uzupełnienie stanowią: sosna, dąb, olsza, świerk, osika i jarzębina.

Ograniczenia na tych obszarach regulowane są m.in. przepisami: ustawy o ochronie przyrody oraz ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Funkcje pełnione przez lasy gminy Ustronie Morskie wykluczają intensywną produkcję leśną na tym obszarze.

8. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury

8.1. Rys historyczny

Najstarszymi miejscowościami w gminie Ustronie Morskie są Rusowo i Sianożęty. Wzmianki o nich pojawiają się już w XII w., kiedy książę Racibor podarował te tereny Benedyktom ze Słupska. Z czasem cystersi kołaccy otrzymali nadanie w Kukini (1236 r.). Nowa fala rozwoju osadnictwa nadeszła po przejęciu Ziemi Kołobrzeskiej przez biskupów kamieńskich. Biskupi zakładali wsie między Kołobrzegiem a Koszalinem. Następstwem tego jest powstanie miejscowości: Sianożęty – 1255 r., Bagicz – 1276 r., Ustronie – 1338 r. Od końca XIII w. na terenach tych osiedlili się rycerze z rodziny Woetzke oraz ród Kamyków.

W czasach średniowiecza Ustronie Morskie podzielone było między wspomniane rody szlacheckie, biskupów kamieńskich oraz miasto Kołobrzeg. Po reformacji część kościelna nadawana była miastu oraz zasłużonym obywatelom.

Koniec XV w. przynosi za sprawą osoby księcia Bogusława tworzenie domen z części folwarków szlacheckich, nałożenie podatków na duchowieństwo oraz nadanie dostojnikom godności kościelnych. Roku 1637 r. wygasa pomorska linia Gryfitów, a Pomorze cierpi na skutek działań wojny 30 – letniej. Sytuacja mieszkańców wsi pogarsza się, następuje rozwój folwarków pańszczyźnianych, chłopci podlegają rugom z gospodarstw. W tym okresie wzmacnia się pozycja szlachty pomorskiej, w tym rodu Kamyków.

W 1648 r. Pomorze Zachodnie zostało pozbawione samodzielności państwowej i zostaje podzielone między Szwecję i Brandenburgię.

Zakończenie wojny północnej w 1720 r. powoduje włączenie Pomorza Zachodniego do państwa pruskiego, gdzie dokonano reform administracyjnych. Działania wojenne wojny 7-letniej doprowadziły do zniszczeń okolic Kołobrzegu przez wojska rosyjskie.

W drugiej połowie XVIII w. nastąpił proces przekształcania gospodarki feudalnej. Przeprowadzono nową akcję kolonizacyjną. Po roku 1815 Prowincję Pomorską podzielono na dwie rejencje: szczecińską i koszalińską. Znaczący wpływ na rozwój tych obszarów miała miejscowa szlachta, która w następstwie reform agrarnych i uwłaszczenia chłopów powiększała swój areał oraz rozwijała przemysł rolno – spożywczy. W tym okresie powstały również nowe kolonie chłopskie m.in. Kukinia oraz pojedyncze zabudowania.

W wieku XIX powstał powiat kołobrzesko – karliński, a na początku wieku XX wójtostwa obejmujące kilka gromad wiejskich i dworskich.

Pod koniec XIX w. w Ustroniu Morskim oraz wsiach nadmorskich zaczęto wykorzystywać naturalne warunki przyrodnicze i klimatyczne w rozwoju ruchu wypoczynkowo – uzdrowiskowego. W tym celu wykorzystano renomę sąsiedniego Kołobrzegu. W roku 1899 wybudowano linię kolejową do Berlina ze stacjami w Bagiczu i Ustroniu.

Po I wojnie światowej nadal utrzymał się dotychczasowy podział administracyjny i struktura własności, zaś w okresie hitlerowskim na terenie przymorskim rozpoczęto realizację obiektów infrastruktury wojskowej (lotnisko w Bagiczu) oraz modernizowano szlaki drogowe na potrzeby działań wojennych.

8.2. Charakterystyka przestrzenna miejscowości w gminie oraz stopień zachowania dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz krajobrazu kulturowego

Wieś Bagicz – Pierwotna XVIII wieczna wieś ulicowa została całkowicie wyburzona. Z dawnego układu przestrzennego zachowała się jedynie prosta i długa droga wiejska z aleją lipowa. Istniejąca zabudowa nie stanowi żadnego układu ani nie tworzy wyraźnie zaznaczonej kompozycji przestrzennej.

Z historycznej zabudowy zagrodowej zachowały się jedynie 2-3 zagrody średniorolne, z niewielkimi budynkami gospodarczymi oraz okazałymi domami. Część zagród zaadoptowano na potrzeby warsztatów remontowych. Zabudowania pochodzące z lat 30 XX w. zostały w znacznym stopniu przebudowane. Ponadto na obszarze pomiędzy drogą krajową nr 11 a linią kolejową znajdują się metalowe silosy, które istotnie szpecą krajobraz wsi.

Ustronie Morskie: układ przestrzenny w znacznym stopniu zbliżony do układu z lat 30-tch XX w. (zwarta forma wydłużonej wielodrożnicy w części przymorskiej, z ulicówkami w osi dróg dojazdowych oraz zabudowaniami i nowymi osiedlami po południowej stronie wsi. W części przymorskiej obserwuje się zagęszczony układ, zabudowy z częściowo wymienioną zabudową oraz nowymi dominantami przestrzennymi. Na obniżenie walorów przestrzennych miejscowości wpływ mają kilkukondygnacyjne domy wczasowe. Pierzeje charakteryzują się zróżnicowaną kompozycją i wysokością zabudowy. Historyczny charakter zachował się na

odcinkach ulic: Chrobrego, Kościuszki, Rolnej i Wojska Polskiego. Zachowany jest historyczny układ sieci drożnej. Wzdłuż ulic Rolnej i Wiejskiej zachowały się historyczne ciągi przestrzenne o pierwotnej kompozycji i skali zabudowy – uległy jednak zagęszczeniu. W ciągach ulic: Kolejowej, Górnej i Osiedlowej powstaje nowa zabudowa mieszkaniowa – domy jednorodzinne – zabudowa jednorodzinna szeregowa i bliźniacza. Przy ulicy Górnej i rolnej powstały nowe osiedla mieszkaniowe. Pojedyncze zagrody, warsztaty i obiekty przemysłowe powstały przy ulicy Koszalińskiej. W zabudowie miejscowości Ustronie Morskie dominuje zabudowa pensjonatowa i wczasowa. Obiekty historyczne jak i współczesne zlokalizowane są głównie w części przymorskiej. Większość zabudowy historycznej została zmodernizowana. Zachowano jednak elementy wystroju pierwotnego. Nowowprowadzana zabudowa charakteryzuje się zróżnicowaniem form architektonicznych w większości przypadków dysharmonizujących z historycznym otoczeniem. Zabudowa pochłopska i porzemieśnicza utraciła swój dotychczasowy charakter – uległa przekształceniom na cele wczasowe. Wiele z budynków gospodarczych zostało wyburzonych. W północnej części miejscowości znajduje się park nadmorski z częściowo zachowanym układem przestrzennym.

Chróstowo: powstało w ramach dawnego układu przestrzennego jako osiedle Ustronia Morskiego. Dominuje tu zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna w zabudowie wolnostojącej i szeregowej rozlokowanej wzdłuż ul. Górnej. Z pierwotnej zabudowy i kompozycji najwięcej elementów zachowało się w południowej pierzei (trzy zagrody XIX w. o czytelnej strukturze wraz z elementami krajobrazowymi). Zabudowa historyczna typologicznie i materiałowo zróżnicowana oraz współcześnie przebudowana.

Grąbnica: dwuzagrodowy przysiółek o historycznie zachowanym układzie. W sąsiedztwie zabudowań nie występują inne obiekty kubaturowe. Budynki pochodzące z 1 ćwierćwiecza XX w. zostały przebudowane. W podwórzu powstał dom letniskowy. Administracyjnie zabudowania przynależą do miejscowości Ustronie Morskie.

Olszyna: obecnie integralna część Ustronia Morskiego. Osiedle mieszkaniowe o układzie swobodnym, amorficznym (zagrody pochłopskie i nowe wybudowania mieszkalno - wczasowe). Historyczna kompozycja wsi uległa zagęszczeniu i rozbudowie na osi N-S. Zachowały się główne, historyczne elementy struktury przestrzennej: zespół szkolny z domem nauczyciela oraz dwie zagrody pochłopskie.

W sąsiedztwie tych obiektów powstały nowe zabudowania w funkcji mieszkaniowej o kubistycznych formach. Układy części zagród pochłopskich zachował się z niewielkimi ubytkami w zabudowie gospodarczej i częściowo zdewaloryzowanymi domami. W historycznej kompozycji pojawiają się nowe nawarstwienia.

Stężyce: integralna część miejscowości Ustronie Morskie o zachowanym pierwotnie układzie przestrzennym (osada 3-zagrodowa). W sąsiedztwie nie występują nawarstwienia przestrzenne. Budynki mieszkalne zdewaloryzowane.

Krasnobrzeg: stanowi obecnie integralną część Ustronia Morskiego, ulokowany był we wschodniej części miejscowości, tj. w na wschodnim skraju ob. ul. Chrobrego i Wojska Polskiego. Pierwotny układ przestrzenny i zabudowa w całości wkomponowana w kompozycję Ustronia. Ulica Spokojna w całości z historyczną zabudową wczasowo-uzdrowiskową, o zróżnicowanych formach architektonicznych.

Gwizd: wieś o kompozycji rozproszonej, z pojedynczymi zagrodami w sąsiedztwie szosy koszalińskiej oraz kilku dróg polnych, z odrębnymi dojazdami. Folwark został wyburzony, bez zabudowy gospodarczej ze zdewaloryzowanym budynkiem na froncie oraz dwoma budynkami robotników folwarczanych z lat 20-tych XX w. przy drodze gruntowej. Występują zagrody 2 i 3-budynkowe o niewielkiej skali obiektów, zaś w typie zagród chłopskich, z dużymi, ceglanyimi budynki inwentarsko – składowymi. W części zagród nie prowadzi się działalności rolniczej a pomieszczenia zaadaptowano na cele turystyczne.

Kukinia: układ luźny – placowy przestrzennie zbliżony do układu z przełomu XIX i XX w. o złożonej kompozycji. Zachodnia część rozplanowana wokół dwóch placów: południowego wraz ze stawem oraz północnego. Wokół stawu i nieregularnego placu wachlarzowo rozlokowane są duże zagrody chłopskie, z odrębnymi dojazdami oraz wyjazdami na pole. Nawsie jest wyraźnie pofałdowane, częściowo zabudowane. Północna pierzeja nawsia płytka o nieregularnej kompozycji. Wschodnia część wsi rozplanowana w układzie ulicowym o zwartej zabudowie pierzei północnej oraz luźnej kompozycji pierzei południowej. W kierunku wschodnim wieś tworzą pojedyncze zabudowania. W granicach wsi występują pojedyncze ubytki zagród lub w ich obrębie. Nie obserwuje się nowej tkanki. Układ sieci dróg zachował się bez zmian. Zabudowa miejscowości typologicznie zróżnicowana o różnych formach architektonicznych.

Kukinka: układ współczesnej wsi zbliżony do układu z przełomu XIX i XX w. (luźna ulicówka) z pojedynczymi ubytkami zagród oraz pozacieranymi układami poszczególnych gospodarstw. Zachował się również historyczny układ dróg. W granicach wsi nie występują nowe obiekty kubaturowe. Część zagród chłopskich zachowała historyczną strukturę przestrzenną. Zagrody małorolne i nierolnicze występują w środkowej części wsi oraz w południowej części.

Sianożęty: układ swobodny – wielodrożnica (w trakcie rozbudowy). Historyczny układ został zatarty i przekształcony. Zatarcie układu było następstwem zarówno rozwinięcia i zagęszczenia pierwotnych ciągów przestrzennych, jak również wytyczenia nowych układów. Obecnie układ miejscowości jest chaotyczny i przeinwestowany. Procesy dalszych przekształceń są aktualne. Ze względu na letniskowy charakter miejscowości układ przestrzenny został rozwinięty w kierunku północnym – do morza. Nowoprojektowana zabudowa lokalizowana jest ponadto na południe od istniejącej zabudowy. Pierwotnie, odrębne ciągi przestrzenne zostały zespolone w jeden układ, z częściowo czytelnym charakterem historycznej struktury przestrzennej i zabudowy, szczególnie widocznym w obrębie dawnej wsi ulicowej. Z historycznej zabudowy zachowały się pojedyncze obiekty. Wiele z budynków została zmodernizowana i przebudowana. Zabudowa współczesna zróżnicowana jest zarówno pod względem formy i funkcji: hotele, pensjonaty, kempingi, budynki mieszkaniowe jednorodzinne.

Malechowo: osada kilkuzagrodowa zlokalizowana w sołectwie Sianożęty. Dostrzega się tu ubytki historycznej struktury przestrzennej oraz nowe, wielokubaturowe nawarstwienia. Zachowały się trzy zagrody pochłopskie w północnej części. Obiekty te obecnie nie pełnią funkcji rolniczej (warsztat i pensjonat). Z historycznego układu zachował się zarys pierwotnego traktu NW – SE, z fragmentami szpalerów. Wyburzona została zagroda leśnictwa. W południowej części osady zlokalizowany został zespół budynków hotelowych, o stylizowanych (ruralistycznych) formach.

Rusowo: układ przestrzenny zbliżony do układu z początku XX w. – o historycznie przekształconej formie, z czytelną średniowieczną kompozycją owalnicową oraz wielopasmową (skupioną) kompozycją koloni chłopskich. Część owalnicowa z długim i wrzecionowatym nawsiem, zwartą zabudową pierzei zachodniej oraz wielkoobszarowym zespołem parkowym stanowi jedyny element dawnego majątku.

Układ sieci drożnej zachowany bez zmian. Nie stwierdza się występowania nowych nawarstwień w granicach wsi. Występują pojedyncze ubytki w zabudowie w obrębie posesji. Zatarciu uległa kompozycja zespołu pałacowo – folwarcznego. Znaczna część zabudowy została przebudowana i zdewaloryzowana. Pałac majątku został zdewastowany w 1945 r., następnie rozebrany. Zachowały się jedynie fundamenty, piwnice i schody wejściowe. Wyburzona została również zabudowa pofolwarczna. Zachował się jedynie fragment jednego budynku. Ponadto z zabudowy mieszkaniowej zachował się tzw. ośmiorak – dawny budynek robotników folwarcznych, zlokalizowany w południowej części podwórza – obecnie przebudowany.

Wieniotowo: historyczny, nieregularny (kilkuczlony) układ przestrzenny zachował się bez zmian. Na zachód od pierwotnego układu powstało ulicowe osiedle mieszkalne, po stronie wschodniej osiedle mieszkaniowe i ogródki działkowe. Z historycznej zabudowy Wieniotowo II zachowały się: podwórze folwarczne o częściowo zatartej kompozycji i przebudowanych obiektach inwentarskich, kolonia mieszkalna (dwojaki, czworaki), pozostałości parku i szpaler lip.

8.3. Rejestr zabytków

Tabela 7. Wykaz obiektów znajdujących się w rejestrze Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (zał. nr 1A).

L.p.	Miejscowość	Obiekt	Konstrukcja	Czas powstania	Nr rejestru	Strefa ochrony	Uwagi
1	Bagicz	cmentarz polowy	-	druga połowa XIX w.	1209/1987	B	
2	Rusowo	kościół filialny p.w. MB Różańcowej	murowana	XIV w. – nawa, 1684r. – wieża	371/1964	A	
3		park pałacowy	-	połowa XIX w.	918/1976	B	
4		stanowisko archeologiczne	-	-	889/1975		

5	Ustronie Morskie	zagroda (chałupa, stodoła) ul. Bolesława Chrobrego 26	szachulcowa	przełom XVIII i XIX w.	607/1966	-	Budynki wyburzone w latach 70 – tych, należy wykreślić z rejestru.
---	------------------	---	-------------	------------------------	----------	---	--

Źródło: Wojewódzki Konserwator Zabytków

8.4. Ewidencja zabytków

Tabela 8. Wykaz obiektów znajdujących się w ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora zabytków (zał. nr 1c).

L.p.	Ulica	Obiekt	Nr adresowy	Konstrukcja	Czas powstania	Strefa ochrony
Bagicz						
1	-	stacja kolejowa		murowana	lata 10 XX w.	
2		dom mieszkalny	nr 5	murowana	lata 10 XX w.	
Gwizd						
3	-	dom mieszkalny	nr 4	murowana	1926 r.	
4		dom mieszkalny	nr 18	murowana	lata 10 XX w.	
5		trafostacja	-	murowana	lata 20 XX w.	
Kukinia						
6	-	dom mieszkalny	nr 1	szachulcowo – murowana	czwarte ćwierćwiecze XIX w.	B
7		dom mieszkalny	nr 4	murowana	koniec XIX w.	B
8		dom mieszkalny	nr 5	murowana	koniec XIX w.	B
9		dom mieszkalny	nr 16	murowana	przełom XIX I XX w.	B
10		szkoła, ob. dom mieszkalny	nr 19	murowana	1903 r.	B
11		dom mieszkalny	nr 25	murowana	1905 r.	
12		dom mieszkalny	nr 26	murowana	początek XX w.	
13		dom mieszkalny	nr 29	murowana	początek XX w.	
14		dom mieszkalny	nr 31	murowana	początek XX w.	
15		dom mieszkalny	nr 40	murowana	początek XX w.	B
16		trafostacja		murowana	lata 10 XX w.	B
Kukinka						
17	-	dom mieszkalny	nr 3	murowana	1922 r.	
18		dom mieszkalny	nr 7	murowana	lata 30 XX w.	
19		dom mieszkalny	nr 9	szachulcowo – murowana	trzecie ćwierćwiecze XIX w.	
20		szkoła, ob. dom mieszkalny	nr 14	murowana	początek XX w.	
21		dom mieszkalny	nr 18	murowana	1931 r.	

Rusowo						
22		dom mieszkalny	nr 3	murowano – ryglowa	lata 10 XX w.	
23		dom mieszkalny	nr 6	murowana	lata 30 XX w.	B
24		dom mieszkalny	nr 10-11	murowana	początek XX w.	B
25		dom mieszkalny	nr 21	murowana	1910 r.	B
26		gospoda – sklep	nr 27	murowano – ryglowa	lata 10 XX w.	B
27		kuźnia	nr 28	murowana	początek XX w.	B
28		dom mieszkalny	nr 29	murowana	lata 10-te XX w.	
29		szkoła	nr 30	murowana	lata 10 XX w.	
30		bud. Inwentar. – stod. (szkolny)	nr 30	murowano – ryglowa	początek XX w.	
31		mleczarnia, ob. dom mieszkalny	nr 32	murowana	lata 10 XX w.	
32		dom mieszkalny	nr 41	murowana	lata 10 XX w.	
33		dom mieszkalny	nr 56	murowano – ryglowa	lata 10 XX w.	
34		dom mieszkalny	nr 58	murowano – ryglowa	lata 10 XX w.	
Sianożęty						
35	ul. Kwiatowa	dom mieszkalny (młynarza)	nr 30	murowana	przełom XIX i XX w.	
36		szkoła, ob. dom mieszkalny	nr 1-1a	murowana	lata 10 XX w.	
37		dom mieszkalny	nr 5	murowana	lata 10 XX w.	
38	ul. Lotnicza	dom mieszkalny (pensjonat)	nr 13	murowana	lata 20 XX w.	
39		dom mieszkalny	nr 16	murowano – ryglowa	przełom XIX i XX w.	
40		dom mieszkalny	nr 22	murowana	lata 10 XX w.	
41		dom mieszkalny	nr 24	murowana	lata 10 XX w.	
42	ul. Malechowska	dom mieszkalny	nr 8	murowana	lata 10 XX w.	
43		dom mieszkalny (poszkolny)	nr 2	murowana	lata 20 XX w.	
44	Olszyna	dom mieszkalny	nr 5	murowana	przełom XIX i XX w.	

45	ul. Plażowa	gospoda, ob. dom mieszkalny (pensjonat)	nr 1	murowana	lata 20 XX w.	
46	ul. Północna	dom mieszkalny	nr 7	murowana	lata 20 XX w.	
47		dom mieszkalny	nr 8	murowana	lata 10 XX w.	
Ustronie Morskie						
48	ul. Bogusława XIV	dom mieszk. – willa (ob. pogotowie energetyczne)	nr 2	murowana	lata 20 XX w.	B
49	ul. Bolesława Chrobrego	dom mieszkalny	nr 1	murowana	początek XX w.	
50		dom mieszkalny	nr 3	murowana	lata 10 XX w.	
51		dom mieszkalny	nr 4	murowana	lata 10 XX w.	
52		zarząd kąpielisk, ob. ośrodek kolon. „Orzeł”	nr 6	murowana	lata 20 XX w.	
53		dom mieszkalny, ob. budynek parafii	nr 10	murowana	lata 10 XX w.	B
54		kaplica poprotestancka	nr 12	murowana	1885 r.	B
55		dom mieszkalny	nr 21	murowana	lata 10 XX w.	B
56		dom mieszkalny	nr 22	murowana	lata 10 XX w.	B
57		kawiarnia „Strandkaffe ob. ośrodek wczasowy	nr 23	drewniano – murowana	lata 20 XX w.	B
58		dom mieszkalny	nr 24	murowana	początek XX w.	B
59		dom mieszkalny	nr 25	murowana	lata 10 XX w.	B
60		dom mieszkalny	nr 26	murowano - ryglowa	przełom XIX/XX w.	B
61		pensjonat	nr 27	murowana	lata 10 XX w.	B
62		dom „Villa Seebild”, ob. dom mieszkalny	nr 28	murowana	początek XX w.	B
63		dom – piekarnia, ob. dom – sklep	nr 31	murowana	lata 10 XX w.	B
64		dom mieszkalny	nr 33	ryglowano – murowana	przełom XIX i XX w.	B
65		dom mieszkalny – pensjonat	nr 34-36	murowana	lata 10 XX w.	B
66		Pałac Nadbrzeżny „Strandschloss”, ob. Pensjonat	nr 35	murowana	początek XX w.	B
67	dom mieszkalny – pensjonat	nr 38	murowana	lata 10 XX w.	B	
68	dom mieszkalny – pensjonat	nr 39	murowana	lata 10 XX w.	B	

69	dom mieszkalny – pensjonat	nr 40	murowana	lata 10 XX w.	B
70	dom mieszkalny – pensjonat	nr 42	murowana	początek XX w.	B
71	dom mieszkalny – pensjonat	nr 44	murowana	lata 10 XX w.	B
72	dom mieszkalny ze sklepem	nr 46	murowana	lata 20/30 XX w.	B
73	Pensjonat	nr 47	murowana	lata 20 XX w.	B
74	dom mieszkalny (chałupa)	nr 50	szachulcowo – murowana	drugie ćwierćwiecze. XIX – pierwsze ćw. XX w.	B
75	dom mieszkalny – pensjonat	nr 51	murowana	początek XX w.	B
76	pensjonat „Haus Otto Gotzke”, ob. pensjonat „Lambert”	nr 53	murowana	lata 10 XX w.	B
77	Budynek dawnych łazienek, ob. Klub „Stodoła“	obok nr 52	drewniana	Koniec XIX w.	B
78	dom mieszkalny	nr 54	murowana	początek XX w.	B
79	dom mieszkalny	nr 55	murowana	lata 20-te XX w.	B
80	dom mieszkalny ze sklepem	nr 56	murowana	lata 10/20 XX w.	B
81	dom mieszkalny ob. Komisariat policji	nr 59	murowana	lata 10/20 XX w.	B
82	pensjonat „Haus Molzahn” ob. dom ze sklepem	nr 60	murowana	lata 10/20 XX w.	B
83	Pensjonat „Haus Wilhelm Konradt” ob. dom mieszkalny	nr 63	murowana	lata 10-te XX w.	B
84	pensjonat „Villa Ella” z kawiarnią „Zur Klause” ob. dom mieszkalny	nr 65	murowana	lata 10-te XX w.	B
85	pensjonat „Villa Seeheim” ob. dom mieszkalny	nr 66	murowana	lata 10-te XX w.	B
86	pensjonat „Dreimädelhaus” ob. pensjonat Fala	nr 67	murowana	lata 10-te XX w.	B
87	dom mieszkalny	nr 70	murowano - ryglowa	początek XX w.	B

88		dom mieszkalny	nr 75	murowana	początek XX w.	B
89		dom mieszkalny	nr 78	murowana	lata 10-te XX w.	B
90		pensjonat	nr 82	murowana	lata 10-te XX w.	B
91		pensjonat	nr 84	murowana	lata 20-te XX w.	B
92	ul. Kołobrzeska	dom mieszkalny	nr 8	murowano – ryglowa	koniec XIX w.	
93		dom mieszkalny	nr 17	murowana	początek XX w.	
94		dom mieszkalny	nr 8	murowana	lata 20-te XX w.	
95	ul. Koszalińska	dom mieszkalny	nr 10	murowana	lata 10-te XX w.	
96		przystanek kolejowy, ob. dom mieszkalny	nr 11	murowano – ryglowa	koniec XIX w.	
97		willa „Dünenschlösschen” ob. Willa Mazie	nr 4	murowana	lata 20-te XX w.	B
98		pensjonat „E. Stapel”	nr 7	murowana	lata 10-te XX w.	B
99		dom mieszkalny	nr 9	murowana	lata 20-te XX w.	B
100		pensjonat	nr 10	murowana	lata 10-te XX w.	B
101	ul. Kościuszki	Nowy Dom Zdrojowy	nr 14	murowano – ryglowa	początek XX w.	B
102		dom mieszkalny	nr 16	murowano – ryglowa	początek XX w.	B
103		dom mieszkalny	nr 21	murowana	lata 20-te XX w.	B
104		Pensjonat	nr 22	murowana	lata 10-te XX w.	B
105	ul. Nadbrzeżna	dom mieszkalny, ob. Urząd Morski	nr 8	murowana	lata 20-te XX w.	
106		dom mieszkalny	nr 10	murowana	lata 20-te XX w.	
107	ul. Ogrodowa	dom mieszkalny	nr 1-3	murowana	lata 10-te XX w.	
108		dom mieszkalny	nr 23	murowana	lata 10-te XX w.	
109	ul. Okrzei	dom mieszkalny (letniskowy) z pawilonem	nr 6	drewniano - murowana	lata 20-te XX w.	
110		pensjonat ob. budynek powojaskowy	nr 1	murowana	lata 10-te XX w.	
111	ul. Rolna	dom mieszkalny	nr 14	murowana	lata 10-te XX w.	
112		dom mieszkalny	nr 18	murowana	lata 10-te XX w.	
113		dom mieszkalny	nr 24	murowana	lata 10-te XX w.	
114	ul. Spokojna	Pensjonat	nr 1	drewniano – murowana	lata 20-te XX	B

115		Pensjonat	nr 3	murowana	lata 10-te XX w.	B
116		Chrześcijański Ośrodek Wypoczynkowy „Betel”, ob. pensjonat „Gacek”	nr 5	murowano - ryglowa	lata 10-te XX w.	B
117	ul. Wiejska	dom mieszkalny	nr 12	murowana	lata 10-te XX w.	
118	ul. Wojska Polskiego	dom mieszkalny	nr 4	murowana	1926 r.	B
119		dom mieszkalny	nr 5	murowana	lata 20-te XX w.	B
120		dom mieszkalny	nr 6	murowana	lata 20-te XX w.	B
121		dom mieszkalny – willa	nr 9	murowana	lata 20-te XX w.	B
122		dom mieszkalny	nr 16	murowana	lata 20-te XX w.	B
123		dom mieszkalny	nr 22	murowana	lata 20-te XX w.	B
124		Pensjonat	nr 24	murowana	lata 20-te XX w.	B
125	ul. Wolności	pensjonat „Villa Bednarski”, ob. pensjonat Fala	nr 1.	murowana	lata 10-te XX w.	B
Wieniotowo						
126		dom mieszkalny (rządcy)	folwark	murowana	XIX/XX w.	
127	-	magazyn zbożowy	folwark	murowana	1 ćwierćwiecze XX w.	
128		Spichlerz	folwark	murowana	XIX/XX w.	

Źródło: Wojewódzki Konserwator Zabytków

8.5. Stanowiska archeologiczne (rejestr i ewidencja)

W dokumentacji konserwatorskiej na terenie gminy Ustronie Morskie znajduje się 157 zaewidencjonowanych stanowisk archeologicznych. Wszystkie stanowiska są tzw. stanowiskami ziemnymi, które na powierzchni są mało czytelne.

Wiedza na temat stanowisk archeologicznych pochodzi z końca 2004 roku. Ewidencja zabytków pozostaje katalogiem otwartym i w następstwie prowadzonych badań liczba stanowisk może się zmienić.

Tabela 9. Stanowiska archeologiczne znajdujące się w rejestrze i ewidencji zabytków.

Strefa	Nr	Nazwa	Nr w miejscowości	Nr AZP	Funkcja	Datowanie	Rejestr / Ewidencja
Bagicz							
W. II	501	Bagicz	1	14-16/12	C	R	E
	502	Bagicz	12	14-16/24	O	EB	E
	503	Bagicz	13	14-16/25	O	WS	E
W. III	504	Bagicz	5	14-16/17	O	STAR	E
	505	Bagicz	6	14-16/18	LX, O	EK, H	E
	506	Bagicz	7	14-16/19	LX, O	EK, EB.	E
	507	Bagicz	8	14-16/20	LX, LX	EK, STAR	E
	508	Bagicz	2	14-16/15	LX	STAR	E
	509	Bagicz	15	14-16/27	LX	SR	E
	510	Bagicz	21	14-16/36	LX	SR	E
	511	Bagicz	17	14-16/32	O	SR	E
	512	Bagicz	18	14-16/33	LX	SR	E
	513	Bagicz	20	14-16/35	LX	SR	E
	514	Bagicz	11	14-16/23	LX	EK	E
515	Kołobrzeg-Lubostronie	82	14-16/31	LX	EB	E	
Kukinia							
W. II	516	Kukinia	1	15-17/42	O, LX	R, SR	E
	517	Kukinia	2	15-17/43	O, LX	R, WS	E
W. III	518	Kukinia	3	15-17/44	LX	SR	E
	519	Kukinia	4	15-17/45	LX	STAR	E
	520	Kukinia	5	15-17/46	LX	WS	E
	521	Kukinia	6	15-17/47	LX	SR	E
	522	Kukinia	7	15-17/48	LX	EB	E
	523	Kukinia	8	15-17/49	O, LX, LX	EB, STAR, SR	E
	524	Kukinia	9	15-17/50	O, O	EB, SR	E
	525	Kukinia	10	15-17/51	LX	SR	E
	526	Kukinia	11	15-17/52	LX, LX	WS, SR	E
	527	Kukinia	12	15-17/53	LX, LX	STAR, SR	E
	528	Kukinia	13	15-17/54	LX	SR	E
	529	Kukinia	14	15-17/55	LX	SR	E
	530	Kukinia	15	15-17/56	LX	SR	E
	531	Kukinia	16	15-17/57	LX	SR	E
	532	Kukinia	17	15-17/58	LX	SR	E
	533	Kukinia	18	15-17/59	LX, LX	R, SR	E
	534	Kukinia	19	15-17/60	LX, LX	EK, SR	E
	535	Kukinia	20	15-17/61	LX	SR	E
	536	Kukinia	21	15-17/62	LX	SR	E
	537	Kukinia	22	15-17/63	LX	SR	E
	538	Kukinia	23	15-17/64	LX, LX	EK, SR	E
	539	Kukinia	24	15-17/65	LX	STAR	E
	540	Kukinia	25	15-17/66	LX	SR	E
	541	Kukinia	26	15-17/67	LX	EB	E
	542	Kukinia	27	15-17/68	LX, LX	EK, SR	E
	543	Stojkowo	7	15-17/150	LX	SR	E
	544	Stojkowo	8	15-17/151	LX	SR	E

	545	Stojkowo	32	15-17/175	LX	SR	E
	546	Stojkowo	33	15-17/176	LX	SR	E
	547	Stojkowo	9	15-17/152	LX	SR	E
Kukinka							
W. III	548	Kukinka	5	14-17/68	LX	EK	
	549	Kukinka	6	14-17/69	LX	SR	
	550	Kukinka	1	15-17/69	LX	SR	
	551	Kukinka	2	15-17/70	LX	SR	
	552	Kukinka	3	15-17/71	LX	STAR	
	553	Kukinka	4	15-17/72	O	WS	
Malechowo							
W. II	554	Malechowo	1	14-17/70	O	R	E
W. III	555	Malechowo	4	14-17/73	LX	R	E
	556	Malechowo	5	14-17/74	LX	STAR	E
Rusowo							
W. II	557	Rusowo	2	15-17/86	O, O, LX	EB,R,SR	R
W. III	558	Rusowo	46	15-18/27	O	R	E
	559	Rusowo	3	15-17/87	LX	SR	E
	560	Rusowo	4	15-17/88	LX	EB	E
	561	Rusowo	5	15-17/89	LX	SR	E
	562	Rusowo	6	15-17/90	LX	EB	E
	563	Rusowo	7	15-17/91	LX	SR	E
	564	Rusowo	8	15-17/92	LX	SR	E
	565	Rusowo	9	15-17/93	LX	R	E
	566	Rusowo	10	15-17/94	LX	STAR	E
	567	Rusowo	11	15-17/95	LX, LX	EB, SR	E
	568	Rusowo	12	15-17/96	LX	SR	E
	569	Rusowo	13	15-17/97	LX, LX	EB, WS	E
	570	Rusowo	14	15-17/98	LX	SR	E
	571	Rusowo	15	15-17/99	LX	SR	E
	572	Rusowo	16	15-17/100	LX	STAR	E
	573	Rusowo	17	15-17/101	O	WS	E
	574	Rusowo	22	15-17/106	LX	SR	E
	575	Rusowo	23	15-17/107	O	R	E
	576	Rusowo	24	15-17/108	LX, LX	N, SR	E
	577	Rusowo	25	15-17/109	LX, O	L, SR	E
	578	Rusowo	26	15-17/110	LX	SR	E
	579	Rusowo	27	15-17/111	LX, LX	STAR, SR	E
	580	Rusowo	28	15-17/112	LX	SR	E
	581	Rusowo	29	15-17/113	LX	SR	E
	582	Rusowo	30	15-17/114	LX	SR	E
	583	Rusowo	31	15-17/115	LX	SR	E
	584	Rusowo	32	15-17/116	LX	SR	E
	585	Rusowo	33	15-17/117	LX	SR	E
	586	Rusowo	34	15-17/118	LX	SR	E
	587	Rusowo	35	15-17/119	LX	EB	E
	588	Rusowo	36	15-17/120	LX, LX	STAR, SR	E
	589	Rusowo	37	15-17/121	LX, LX	WS, SR	E
	590	Rusowo	38	15-17/122	LX	SR	E
	591	Rusowo	39	15-17/123	LX	STAR	E
592	Rusowo	53	15-17/124	LX	SR	E	

	593	Rusowo	54	15-17/125	LX	STAR	E
	594	Rusowo	55	15-17/126	LX	STAR	E
	595	Rusowo	56	15-17/127	LX	SR	E
	596	Rusowo	57	15-17/128	LX	STAR	E
	597	Rusowo	58	15-17/129	LX	STAR	E
	598	Rusowo	59	15-17/130	LX	WS	E
	599	Rusowo	60	15-17/131	LX	SR	E
	600	Rusowo	61	15-17/132	LX	SR	E
	601	Rusowo	62	15-17/133	LX	SR	E
	602	Rusowo	39	15-18/20	LX	SR	E
	603	Rusowo	40	15-18/21	LX	SR	E
	604	Rusowo	41	15-18/22	LX	SR	E
	605	Rusowo	42	15-18/23	LX	SR	E
	606	Rusowo	43	15-18/24	LX	STAR	E
	607	Rusowo	44	15-18/25	LX	STAR	E
	608	Rusowo	45	15-18/26	LX	SR	E
	609	Rusowo	47	15-18/28	LX	STAR	E
	610	Rusowo	48	15-18/29	LX	SR	E
	611	Rusowo	49	15-18/30	LX	SR	E
	612	Rusowo	50	15-18/31	LX	SR	E
	613	Rusowo	51	15-18/32	LX	STAR	E
	614	Rusowo	52	15-18/33	LX	SR	E
	615	Strachomino	18	15-18/85	LX	STAR	E
	616	Strachomino	24	15-18/91	LX	STAR	E
	617	Strachomino	14	15-18/81	LX	R	E
	618	Strachomino	17	15-18/84	LX	SR	E
Sianożęty							
W. II	619	Sianożęty	5	14-17/5	O, O	H, R	E
	620	Sianożęty	10	14-17/10	O, O, O	N, EB, SR	E
	621	Sianożęty	14	14-17/14	LX, LX, LX	STAR, EB, SR	E
	622	Sianożęty	5	14-16/38	LX	SR	E
	623	Sianożęty	2	14-17/2	LX	EK	E
	624	Sianożęty	3	14-17/3	LX	EK	E
W. III	625	Sianożęty	4	14-17/4	LX	M	E
	626	Sianożęty	6	14-17/6	LX	WS	E
	627	Sianożęty	7	14-17/7	LX	M	E
	628	Sianożęty	9	14-17/9	LX	N	E
	629	Sianożęty	12	14-17/12	LX, LX	EK, H	E
Ustronie Morskie							
W. II	630	Grąbnica	2	14-17/66	LX, O	M/N, H	E
	631	Chróstowo	1	14-17/31	LX	SR	E
	632	Grąbnica	1	14-17/65	LX, LX	EB, H	E
	633	Ustronie Morskie	3	14-17/16	LX	SR	E
	634	Ustronie Morskie	4	14-17/17	LX	SR	E
	635	Ustronie Morskie	5	14-17/18	LX	EK	E
W. III	636	Ustronie Morskie	6	14-17/19	LX, LX	EK, SR	E
	637	Ustronie Morskie	9	14-17/22	O	SR	E
	638	Ustronie Morskie	10	14-17/23	LX	STAR	E
	639	Ustronie Morskie	11	14-17/24	LX	EK	E
	640	Ustronie Morskie	12	14-17/25	LX	SR	E
	641	Ustronie Morskie	13	14-17/26	LX	SR	E

	642	Ustronie Morskie	14	14-17/28	LX	SR	E
	643	Ustronie Morskie	15	14-17/29	LX	EK	E
	644	Ustronie Morskie	16	14-17/30	LX	EK	E
	645	Stężyce	2	14-17/33	LX	SR	E
Wieniotowo							
W. II	646	Wieniotowo	9	14-17/42	LX,O,LX	M/N, H, WS	E
	647	Wieniotowo	10	14-17/43	LX,X,LX	M/N, H, R	E
	648	Wieniotowo	14	14-17/47	LX,LX,O	EK, EB ,R	E
W. III	649	Wieniotowo	2	14-17/35	LX	SR	E
	650	Wieniotowo	3	14-17/36	LX	SR	E
	651	Wieniotowo	4	14-17/37	LX, LX	EB, SR	E
	652	Wieniotowo	5	14-17/38	LX	M/N	E
	653	Wieniotowo	6	14-17/39	LX, LX	EK, SR	E
	654	Wieniotowo	7	14-17/40	LX	EK	E
	655	Wieniotowo	8	14-17/41	LX	SR	E
	656	Wieniotowo	12	14-17/45	LX	M/N	E
	657	Wieniotowo	13	14-17/46	LX	SR	E

Źródło: Wojewódzki Konserwator Zabytków

Wykaz skrótów:

STAR – starożytność

EK (M, N) – epoka kamienia (Mezolit, Nelolit)

EB/H – epoka brązu / Halstatt (Halsztat)

L/R – La Tène (Iaten) / okres wpływów rzymskich

WS – wczesne średniowiecze

SR – średniowiecze

C – cmentarzysko

G – grodzisko

O – osada

X – punkt osadniczy

LX – ślad osadniczy

E – ewidencja zabytków

R – rejestr zabytków

Obiekty i obszary chronione na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami przedstawiono w załączniku nr 1c.

9. Warunki i jakość życia mieszkańców

9.1. Ludność

Ludność gminy Ustronie Morskie wynosiła w 2004 roku 3 538 osób, z czego 1 695 stanowili mężczyźni zaś 1 843 kobiety. Ludność gminy stanowi zaledwie 0,41% ludności województwa zachodniopomorskiego. Współczynnik feminizacji (liczba kobiet na liczbę mężczyzn) w gminie wynosi 109 podczas gdy w województwie zachodniopomorskim wynosi on 106.

Tabela 10. Ludność gminy

Miejscowość	2005 rok
	Liczba mieszkańców
Bagicz	30
Gwizd	99
Grąbnica	21
Kukinia	227
Kukinka	76
Malechowo	18
Olszyna	23
Rusowo	372
Sianożęty	398
Ustronie Morskie	2081
Wieniotowo	207

Źródło: Urząd Gminy Ustronie Morskie

9.2. Struktura sieci osadniczej

W obrębie granic administracyjnych gminy znajduje się 11 miejscowości. Najwięcej osób zamieszkuje miejscowość Ustronie Morskie najmniej Malechowo.

Tabela 11. Sieć osadnicza w gminie

Wyszczególnienie	Ilość mieszkańców	Udział %	Ilość mieszkańców	Udział %
< 100 mieszk.	6	55	267	7
101 – 300 mieszk.	2	18	434	12
301 – 500 mieszk.	2	18	770	22
> 501 mieszk.	1	9	2081	59

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim

Najwięcej miejscowości zalicza się do grupy o liczbie mieszkańców nie przekraczającej 100 osób. Miejscowości te zamieszkuje zaledwie 7% ludności w gminie. Na analizowanym obszarze tylko jedna miejscowość liczy więcej niż 501 mieszkańców – Ustronie Morskie z 2081 mieszkańcami, co stanowi prawie 60 % ogólnej liczby ludności gminy.

9.3. Gęstość zaludnienia

Gęstość zaludnienia gminy, według danych statystycznych z 2004 r., wynosiła 62 os/km², podczas gdy w województwie zachodniopomorskim wskaźnik ten wyniósł 74 os/km². Obie wartości są znacznie niższe od średniej dla Polski (123 os/km²).

9.4. Dynamika zmiany liczby ludności

Na przestrzeni ostatnich lat obserwuje się stały wzrost liczby mieszkańców gminy. Dynamika tego wzrostu wynosi w ostatnich 4 – ech latach ok. 1% rocznie.

Tabela 12. Zmiana liczby ludności

Liczba ludności	Rok			
	2001	2002	2003	2004
ogółem	3 437	3 482	3 508	3 538
mężczyźni	1 656	1 672	1 688	1 695
kobiety	1 781	1 810	1 820	1 843

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS – Powszechny spis rolny 2002r.

Tabela 13. Prognoza demograficzna dla gminy Ustronie Morskie

Lata	2007	2009	2011	2013	2015
Ludność	3 859	3 881	3 918	3 953	4 000

Źródło: Plan Gospodarki Odpadami dla gminy Ustronie Morskie, 2004

9.5. Struktura wiekowa ludności

Największy udział w strukturze wiekowej w gminie stanowią osoby w wieku produkcyjnym (64%). Podobny wskaźnik charakteryzuje całe województwo zachodniopomorskie. Najmniej liczną grupą są osoby w wieku poprodukcyjnym i stanowią one zaledwie 12% ludności gminy, wobec 14% w całym województwie.

Tabela 14. Ludność według grup wieku

Grupa wiekowa	Gmina Ustronie Morskie						Województwo zachodniopomorskie					
	Ogółem	%	Mężczyźni	%	Kobiety	%	Ogółem	%	Mężczyźni	%	Kobiety	%
Wiek przedprodukcyjny	846	23	415	24	431	23	356 939	21	183 115	22	173 824	20
Wiek produkcyjny	2328	64	1185	69	1143	61	1 102 687	65	566 288	69	536 399	62
Wiek poprodukcyjny	440	12	129	7	311	16	235 239	14	75 249	9	159 990	18

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS – 2004r.

9.6. Przyrost naturalny

Tabela 15. Przyrost naturalny w gminie Ustronie Morskie

Ruch naturalny	Rok			
	2001	2002	2003	2004
Urodzenia żywe	33	28	29	39
mężczyźni	22	15	13	12
kobiety	11	13	16	27
Zgony	29	26	18	24
mężczyźni	13	16	8	16
kobiety	16	10	10	8
Przyrost naturalny	4	2	11	15
mężczyźni	9	-1	5	-4
kobiety	-5	3	6	19

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS – 2004 r.

W gminie Ustronie Morskie od roku 2001 przyrost naturalny ma saldo dodatnie i wykazuje tendencję wzrostową.

9.7. Migracje

W latach 2001 – 2004 bilans migracji w gminie był dodatni. W roku 2003 zaobserwowano pewien spadek wartości salda migracji, po którym saldo migracji ustabilizowało się.

Tabela 16. Saldo migracji

2001			2002			2003			2004		
Napływ	Odływ	Saldo migracji	Napływ	Odływ	Saldo migracji	Napływ	Odływ	Saldo migracji	Napływ	Odływ	Saldo migracji
71	39	32	96	53	43	62	47	15	52	37	15

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS – 2004 r.

9.8. Zasoby mieszkaniowe

Na przestrzeni lat 2001 – 2002 zaobserwowano w gminie Ustronie Morskie znaczący wzrost liczby mieszkań. Ten czynnik, przy relatywnie niższym wzroście liczby mieszkańców gminy, spowodował wzrost powierzchni mieszkania w przeliczeniu na jednego mieszkańca oraz spadek liczby osób przypadających na jedną izbę. Podobne tendencje zauważalne były w województwie zachodniopomorskim.

Tabela 17. Zasoby mieszkaniowe

Rok	Liczba mieszkańców	Mieszkania	Izby	Liczba osób na izbę	Powierzchnia użytkowa w m ²	Liczba m ² przypadająca na osobę
Gmina Ustronie Morskie						
2001	3 437	981	4 614	0,74	81 668	23,76
2002	3 482	1 033	5 370	0,65	101 112	29,04
Województwo zachodniopomorskie						
2001	1 695 265	525 909	1 884 714	0,90	31 637 802	18,66
2002	1 694 792	534 403	1 974 870	0,86	34 678 064	20,46

Zródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

9.9. Szkolnictwo

9.9.1. Wychowanie przedszkolne

Na terenie gminy Kowalewo Pomorskie funkcjonuje jedno przedszkole publiczne zlokalizowane w Kowalewie Pomorskim.

9.9.2. Szkolnictwo podstawowe

W gminie funkcjonują dwie szkoły podstawowe:

- szkoła podstawowa w Rusowie – 73 uczniów (2004/05),
- szkoła podstawowa w Ustroniu Morskim – 257 uczniów (2004/05).

9.9.3. Szkolnictwo ponadpodstawowe

W gminie funkcjonuje jedno gimnazjum w Ustroniu Morskim. Liczba uczniów w roku szkolnym 2004/05 wyniosła 135.

W gminie nie działają szkoły ponadgimnazjalne. Najbliższe znajdują się w sąsiednim Kołobrzegu.

9.10. Opieka zdrowotna

Podstawową opiekę zdrowotną zapewniają w gminie niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej lekarzy rodzinnych. Mieszkańcy gminy mogą ponadto korzystać z usług medycznych z zakresu stomatologii i ginekologii. Poza nimi na terenie gminy są zlokalizowane następujące podmioty specjalistyczne:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Sanatoryjno – Rehabilitacyjny „Leśna Polana”, Ustronie Morskie,
- Ośrodek Leczniczo - Rehabilitacyjny Polskiego Związku Niewidomych "KLIMCZOK" Sp. z o.o., Ustronie Morskie,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ars Medica, Ustronie Morskie,

W Ustroniu Morskim znajduje się apteka. Najbliższy szpital zlokalizowany jest w Kołobrzegu.

9.11. Pomoc społeczna

Pomoc społeczna w gminie Ustronie Morskie realizowana jest przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, którego podstawowa działalność opiera się na świadczeniu usług w zakresie zadań rządowych.

9.12. Kultura

W Ustroniu Morskim działa Gminny Ośrodek Kultury, który dysponuje swoją odrębną bazą lokalową. W obiekcie tym znajdują się sale widowiskowe, pracownie tematyczne, sala kinowa oraz biblioteka z filią w Rusowie. W zasobie biblioteki znajduje się 27 000 woluminów. W gminie w miejscowościach Kukinia, Kukinka i Gwizd funkcjonują świetlice wiejskie.

9.13. Rynek pracy i bezrobocie

W gminie Ustronie Morskie w roku 2004 zatrudnione były 852 osoby. Stanowiły one 37% osób w wieku produkcyjnym.

Przedstawione dane nie obejmują podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

Tabela 18. Zatrudnienie według sektora

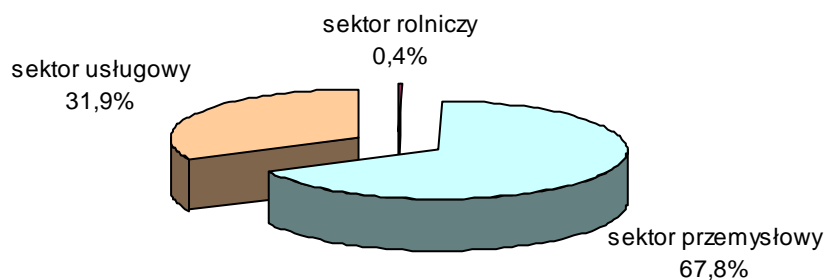
Rok	2001	2002	2003
ogółem			
ogółem	1 189	1 024	838
mężczyźni	445	374	303
kobiety	744	650	535
sektor rolniczy			
ogółem	5	3	3
mężczyźni	5	3	3
kobiety	0	0	0
sektor przemysłowy			
ogółem	857	754	568
mężczyźni	309	264	183
kobiety	548	490	385
sektor usługowy razem			
ogółem	327	267	267
mężczyźni	131	107	117
kobiety	196	160	150
sektor usługowy - usługi rynkowe			
ogółem	165	113	117
mężczyźni	77	52	65
kobiety	88	61	52
sektor usługowy - usługi nierynkowe			
ogółem	162	154	150
mężczyźni	54	55	52
kobiety	108	99	98

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS – 2006 r.

Najwięcej pracujących skupiał sektor przemysłowy. Zatrudnienie w nim znalazło 68% pracujących. Kolejne miejsce zajmuje sektor usługowy, w którym pracuje 32% zatrudnionych. Najmniej osób (ok. niż 1%) zatrudnionych jest w sektorze rolniczym.

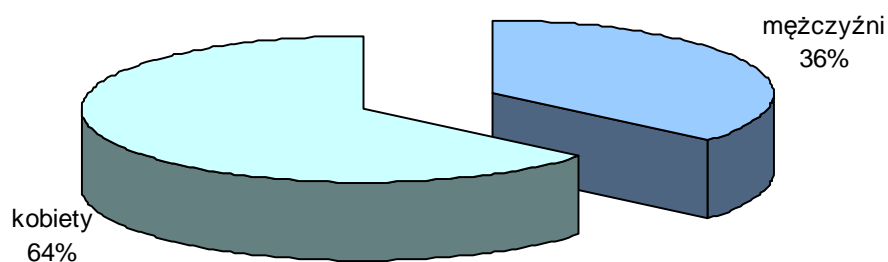
Wykres 3. Zatrudnienie według sektora – 2004r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS – 2006r.

W strukturze zatrudnienia zauważalna jest dysproporcja pomiędzy kobietami i mężczyznami. Niewiele ponad 1/3 zatrudnionych w gminie stanowią kobiety.

Wykres 4. Zatrudnienie według płci

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS – 2006r.

Na koniec roku 2004 w gminie Ustronie Morskie zarejestrowane były 852 podmioty gospodarcze (osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą).

Tabela 19. Jednostki zarejestrowane według form prawnych

Rok	2001	2002	2003	2004
Sektor publiczny				
jednostki ogółem	11	11	11	11
jednostki prawa budżetowego państwowe i komunalne ogółem	8	8	8	8
przedsiębiorstwa państwowe	0	0	0	0
spółki prawa handlowego	1	1	1	1
spółki z udziałem kapitału zagranicznego	0	0	0	0
gospodarstwa pomocnicze	0	0	0	0
Sektor prywatny				
jednostki ogółem	738	784	810	841
osoby fizyczne	667	711	727	757
spółki prawa handlowego	10	12	14	15
spółki z udziałem kapitału zagranicznego	3	4	3	3
spółdzielnie	4	4	4	4
fundacje	0	0	0	0
stowarzyszenia i organizacje społeczne	5	5	7	7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS – 2006r.

Tabela 20. Liczba bezrobotnych

Bezrobotni zarejestrowani	Rok		
	2003	2004	2005
ogółem	408	423	360
mężczyźni	200	199	174
kobiety	208	224	186

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS – 2006r.

Na przełomie okresu 2003 – 2005 obserwuje się spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych. Stopa bezrobocia w roku 2005 wynosiła w gminie Ustronie Morskie 29%.

10. Zagrożenie bezpieczeństwa ludności i jej mienia

W gminie zidentyfikowano dwa źródła zagrożenia bezpieczeństwa ludności. Jednym z nich jest Morze Bałtyckie. Położenie gminy w bezpośredniej bliskości wybrzeża stwarza realne niebezpieczeństwo wystąpienia powodzi. Za rejon szczególnie narażony podtopieniem uznaje się pradolinę położoną pomiędzy Ustroniem Morskim i Sianożętami. Obecnie w trakcie opracowania znajduje się „Studium bezpośredniego zagrożenia powodzią na obszarze RZGW Szczecin”, w którym wyznacza się obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią. Jednak do czasu zakończenia tego opracowania za tereny bezpośredniego zagrożenia powodzią przyjmuje się obszar pasa nadbrzeżnego w rozumieniu przepisów Ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej. Przez pas nadbrzeżny zgodnie z powyższymi przepisami uznaje się: pas techniczny oraz pas ochronny, których granice zostały określone przez Dyrektora Urzędu Morskiego w Słupsku w Zarządzeniu nr 2 i 3 z dnia 4 maja 2006 r. w sprawie określenia granic pasa ochronnego Urzędu Morskiego w Słupsku, na terenie Województw Pomorskiego i Zachodniopomorskiego. Przebieg tych granic zaznaczono w załączniku nr 1.

W północnej części gminy Ustronie Morskie występują obszary osuwiskowe mas ziemnych wybrzeża klifowego. Zagrożenie spowodowane jest niszczącą działalnością morza.

11. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy

Poniższa analiza SWOT opracowana została w oparciu o Strategię Rozwoju gminy Ustronie Morskie na lata 2000 – 2010.

Tabela 21. Analiza SWOT

Cecha	Mocne strony	Słabe strony	Możliwości	Zagrożenia
Uwarunkowania geograficzno przyrodnicze	<ul style="list-style-type: none"> korzystne położenie na trasie Kołobrzeg – Koszalin; bezpośredni dostęp do morza, 10 km linii brzegowej; korzystne warunki środowiska naturalnego; korzystny dla zdrowia mikroklimat (aerozol nadmorski); atrakcyjność krajobrazowa i przyrodnicza; czyste środowisko naturalne; brak przemysłu uciążliwego dla środowiska naturalnego; bliskość większych ośrodków miejskich – Koszalin, Kołobrzeg; dość duża lesistość – ok. 30% powierzchni; plany zagospodarowanie terenów byłego lotniska Bagicz; 	<ul style="list-style-type: none"> niszczący, dewastujący plażę wpływ erozji morskiej; postępujące zmniejszanie się powierzchni plaży; nieprzewidywalność pogody; krótki sezon wypoczynkowy; zimne prądy przybrzeżnych wód morskich; niska świadomość ekologiczna mieszkańców; brak egzekwowania prawa w zakresie ochrony środowiska 	<ul style="list-style-type: none"> rozwój współpracy w ramach Euroregionu „Pomerania”; rozwój gminy w aspekcie współpracy międzynarodowej; współpraca z sąsiednimi gminami; tworzenie sieci połączeń komunikacyjnych i szlaków turystycznych; członkostwo w Unii Europejskiej; wykorzystanie bliskości granicy zachodniej do rozwoju gospodarczego gminy; możliwość zwiększenia lesistości poprzez zalesienie najślabszych rolniczo gruntów oraz nieużytków; moda na ekologię, tworzenie mocnego lobby ekologicznego w gminie; większy nacisk na edukację ekologiczną; tworzenie nowych obszarów chronionych – parki krajobrazowe, korytarze ekologiczne; (bariera również) wzrastająca świadomość potrzeby współpracy ekologicznej państw basenu 	<ul style="list-style-type: none"> dalsze nasilanie się ruchu tranzytowego przez gminę; pogarszający się stan dróg i bezpieczeństwa ruchu kołowego; degradacja plaży nadmorskiej; konkurencja gmin nadmorskich posiadających lepsze uwarunkowania geograficzno – przyrodnicze; dalsze zanieczyszczanie Bałtyku; słaba współpraca z polskimi i światowymi organizacjami – fundacjami, dysponującymi środkami finansującymi inwestycje z zakresu ochrony środowiska

			Morza Bałtyckiego	
Warunki agroprzyrodnicze i rolnictwo	<ul style="list-style-type: none"> • dobra jakość gleb i korzystne warunki do rozwoju produkcji warzyw; • korzystne uwarunkowania rozwoju rolnictwa ekologicznego; • potencjał użytków rolnych – 57% powierzchni gminy; • wysoki odsetek powierzchni gruntów ornych (77,6 %) w strukturze użytków rolnych; • inicjatywa rolników, która doprowadziła do utworzenia grupy producentów zbóż; • istniejące gospodarstwa agroturystyczne; • potencjał taniej siły roboczej 	<ul style="list-style-type: none"> • opóźniony okres wegetacji, wiosenne przymrozki, duże wahania temperatur; • częste opady atmosferyczne w okresie żniw, brak możliwości osuszania zboża • duża ilość drobnych gospodarstw rolnych; • brak podmiotów skupujących płody rolne na terenie gminy; • niska opłacalność produkcji rolnej; • problemy ze zbytem, brak wieloletnich kontrahentów; • brak współpracy z zakładami przetwórstwa rolnego; • brak kapitału i trudności w jego akumulacji; • niskie kwalifikacje rolnicze; • przewaga postaw biernych i niewiary we własne możliwości; • brak współpracy producentów w zakresie produkcji przetwarzania, zaopatrzenia i zbytu. 	<ul style="list-style-type: none"> • możliwość wzrostu produkcji do bezpośredniego spożycia w sezonie wypoczynkowym; • stworzenie warunków do tworzenia grup producenckich; • polityka państwa, wspierająca wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich; • członkostwo z Unią Europejską; • wzrost opłacalności produkcji rolnej; • dostęp do tanich kredytów na rozwój produkcji rolnej; • rozwój przedsiębiorczości i poszukiwanie alternatywnych kierunków produkcji; • moda na wypoczynek na wsi w gospodarstwach agroturystycznych; • wsparcie finansowe rolników z budżetu UE; 	<ul style="list-style-type: none"> • dalszy ubytek dobrych gruntów rolniczych na cele nierolnicze; • niewłaściwa, niestabilna polityka rolna Państwa; • dalsza dekoniunktura rolnictwa; • uwarunkowania makroekonomiczne (brak sprawnego rynku rolnego, niskie ceny); • brak płynności finansowej gospodarstw rolnych, ograniczenie inwestowania i produkcji kapitałochłonnej; • wzrastające ceny środków do produkcji rolnej; • napływ tańszych produktów rolnych z zagranicy i Polski południowej; • drogie i trudnodostępne kredyty dla rolnictwa.
Turystyka	<ul style="list-style-type: none"> • korzystne położenie geograficzne – walory przyrodniczo – krajobrazowe: a) znany i popularny w kraju ośrodek turystyczny – wczasowy b) czyste środowisko naturalne c) malownicze ukształtowanie terenu d) pomniki przyrody (700 – letni dąb w Bagiczu, park podworski w Rusowie) 	<ul style="list-style-type: none"> • krótki sezon turystyczny – wypoczynkowy, dominuje wypoczynek sezonowy; • mała oferta wypoczynku sobotnio – niedzielnego poza sezonem; • brak kompleksowego programu rozwoju turystyki na wybrzeżu środkowym; • degradacja plaży nadmorskiej; • „dziki wypoczynek”; • niszczenie wału wydmowego. 	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost zainteresowania wypoczynkiem na wsi; • wzrost funkcji turystycznej gminy; • opracowanie i wdrożenie programu rozwoju turystycznego gmin nadmorskich; • pozyskanie zewnętrznego inwestora strategicznego; • wsparcie zewnętrzne dla rozwoju gminy; • odzyskanie utraconej plaży – 	<ul style="list-style-type: none"> • konkurencyjność i atrakcyjność innych gmin nadmorskich; • moda na wypoczynek poza granicami kraju; • powolny zwrot kapitału inwestycyjnego ze względu na krótki sezon turystyczny; • zagrożenie zniszczenia wału wydmowego falą powodziową; • odpływ turystów do innych atrakcyjniejszych ośrodków; • nadmierny fiskalizm państwa

	<p>e) zabytki architektury (kościół w Rusowie z XIV w.)</p> <p>f) pierwszy stopień atrakcyjności turystycznej</p> <ul style="list-style-type: none"> • specyficzny, korzystny mikroklimat (aerazol morski) – istniejąca baza noclegowa; • baza wypoczynkowa w gospodarstwach agroturystycznych; • fachowość obsługi ruchu turystycznego; • wyznaczone tereny pod obsługę ruchu turystycznego (pola biwakowe, namiotowe); • dogodne połączenia komunikacyjne; • bliskość większych ośrodków miejskich – Koszalin, Kołobrzeg; • turystyka sentymentalna; • dobra infrastruktura techniczna i komunalna; • istniejąca baza rehabilitacyjna dla niepełnosprawnych; • duże zaangażowanie władz i społeczności lokalnej w rozwój turystyczny gminy; • plany zagospodarowanie obszaru byłego lotniska w Bagiczu – usługi turystyczne o wysokim standardzie; • imprezy kulturalne o charakterze ogólnopolskim; • budowa kompleksu obiektów sportowo –rekreacyjnych w Ustroniu Morskim (baseny, hale, boiska); • podnoszenie standardu szlaków 		<p>wdrażanie programu odbudowy plaży;</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedłużenie sezonu wczasowo – turystycznego; • rozbudowa bazy rehabilitacyjnej dla niepełnosprawnych; • rozwój współpracy zagranicznej; • poprawa standardu bazy turystyczno – wypoczynkowej; • rozwój agroturystyki; • moda na wypoczynek nad morzem tzw. turystyka „zielona”; • budowa bazy rekreacyjno – sportowej (baseny z podgrzewaną wodą morską, kryte korty tenisowe itp.) w celu wydłużenia sezonu wypoczynkowego; • preferencje podatkowe dla podmiotów gospodarczych. 	<p>wobec gminy;</p> <ul style="list-style-type: none"> • degradacja środowiska naturalnego w wyniku niekontrolowanego „dzikiego” napływu turystów i wczasowiczów
--	---	--	---	---

	<p>o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozbudowana baza informacji turystycznej dostępna w Internecie; • rozwinięta współpraca zagraniczna – miasta partnerskie; • promocja gminy; • podwyższany standard świadczonych usług turystycznych; • przeznaczenie w obowiązujących planach nowych obszarów pod zainwestowanie turystyczne; 			
<p>Ludność, zatrudnienie, bezrobocie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dodatnie saldo migracji, sprzyjające rozwojowi demograficznemu gminy; • duży potencjał intelektualny i mobilny gminy; • duża ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, stwarzających miejsca pracy; • znacząca inicjatywność, przedsiębiorczość mieszkańców; • zagospodarowanie terenów byłego lotniska w Bagiczu – utworzenie nowych miejsc pracy; 	<ul style="list-style-type: none"> • niski udział sektora usług w strukturze zatrudnienia; • niski odsetek osób z wyższym wykształceniem w ogólnej liczbie mieszkańców. 	<ul style="list-style-type: none"> • promocja uzyskiwania alternatywnych źródeł dochodu przez mieszkańców wsi; • realizacja przez państwo polityki wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich; • wspólne przedsięwzięcia infrastrukturalne, gospodarcze, społeczne, kulturalne z gminami sąsiednimi. 	<ul style="list-style-type: none"> • brak dobrej współpracy międzygminnej.
<p>Infrastruktura techniczna</p>				
<p>Sieć osadnicza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przeważa zwarty charakter zabudowy, wzrastający rozwój infrastruktury technicznej; • rezerwy terenowe pod zabudowę stałą i letniskową oraz lokalizację dużych 	<ul style="list-style-type: none"> • gmina najmniejsza pod względem powierzchni i ludności w regionie; • sezonowe wykorzystanie obiektów i budynków turystycznych; 	<ul style="list-style-type: none"> • niższe koszty realizacji elementów infrastruktury w poszczególnych częściach gminy; • możliwość poprawy i unowocześnienia sieci 	<ul style="list-style-type: none"> • zbyt duża koncentracja zabudowy i eliminowanie terenów zielonych w pasie nadmorskim;

	<p>inwestycji turystycznych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rezerwy terenowe pod budownictwo na terenie wiejskim gminy 		<p>osadniczej w oparciu o budowę nowych centrów sportowo – rekreacyjnych oraz wydzielenia obszarów pod budownictwo indywidualne.</p>	
Komunikacja	<ul style="list-style-type: none"> • zadawalająca gęstość sieci drogowej; • trasa kolejowa Koszalin – Kołobrzeg oraz dwa przystanki o znaczeniu gospodarczym; • droga krajowa nr 11 Kołobrzeg – Koszalin – Poznań; • dobry stan techniczny dróg w Ustroniu Morskim; • sąsiedztwo dużych ośrodków gospodarczych (Koszalin, Kołobrzeg); • dobrze rozwinięta komunikacja autobusowa; • stacja paliw; • projektowany nowy przebieg drogi krajowej nr 11 wraz z podniesieniem standardu do drogi ekspresowej; • obszary przeznaczone pod rozwój infrastruktury związanej z obsługą podróżnych – parkingi, gastronomia, stacje obsługi pojazdów; 	<ul style="list-style-type: none"> • niezadawalający stan techniczny dużej części dróg gminnych i powiatowych; • zbyt duże obciążenie dróg w sezonie letnim; • brak drugiej nitki – drogi krajowej nr 11; • słabo rozwinięta infrastruktura obsługi turystycznej przy drodze (parkingi, gastronomia, itp.); 	<ul style="list-style-type: none"> • pełne wyposażenie gminy we wszystkie media infrastruktury technicznej – drogowej; • poprawa stanu dróg, rozbudowa i modernizacja przyczyni się do rozwoju gospodarczego obszarów wiejskich; • szansa na rozwój firm i usług transportowych; • rozwój przedsiębiorczości mieszkańców; • dalszy rozwój turystyki. 	<ul style="list-style-type: none"> • obecny stan dróg może ograniczyć rozwój gospodarczy gminy; • ograniczenie rozwoju turystyki weekendowej i przyjazdu turystów zmotoryzowanych; • utrata rynku usług turystycznych; • ograniczenie komunikacji zbiorowej może przyczynić się do wzrostu bezrobocia; • silna presja na zabudowę terenów wzdłuż tras komunikacyjnych co może spowodować zanik „zielonych przerw” i likwidację „terenów otwartych”.
Zaopatrzenie w wodę	<ul style="list-style-type: none"> • wystarczająca wydajność ujęć wody; • wysoki poziom wyposażenia gminy w wodociągi; • zaopatrzenie w wodę z wielu ujęć; 	<ul style="list-style-type: none"> • zagrożenie sanitarne jakości wody; 	<ul style="list-style-type: none"> • pełne wyposażenie gminy w wodociągi (rozbudowa ujęć wody w Bagiczu oraz Malechowie i Wieniotowie); • poprawa oferty inwestycyjnej (terenów budowlanych); • lepsze bezpieczeństwo sanitarne w sezonie letnim; • poprawa zdrowotności i jakości 	<ul style="list-style-type: none"> • zróżnicowanie jakości wody może stanowić zagrożenie mieszkańców w okresie sezonu turystycznego letniego i nie sprzyja sanitacji gminy; • zły stan techniczny niektórych wodociągów;

<p>Gospodarka ściekami i usuwanie odpadów</p>	<ul style="list-style-type: none"> • systemowa kanalizacja grawitacyjna z możliwością przepływu ścieków do oczyszczalni w Grzybowie; • zorganizowany system wywozu odpadów; • własne wysypisko odpadów stałych z częściową segregacją; • realizowany Program Gospodarki Odpadami; • znacząca część gminy objęta jest zbiorowym systemem odprowadzania ścieków; • funkcjonowanie powszechnej świadomości władz i mieszkańców o potrzebie porządkowania gospodarki ściekami i odpadami. 	<ul style="list-style-type: none"> • brak oczyszczania ścieków w części miejscowości w gminie oraz kompleksowego programu gospodarki ściekowej; • oczyszczanie ścieków w niektórych miejscowościach odbywa się poprzez system zbiorników bezodpływowych i dołów chłonnych; • część małych nieużytkowanych wysypisk nie poddano rekultywacji; • odprowadzanie wód deszczowych z miejscowości Sianożęty i Ustronie Morskie do morza i rowów melioracyjnych; • niepełna segregacja i utylizacja odpadów stałych na wysypisku. 	<p>żywności.</p> <ul style="list-style-type: none"> • likwidacja barier ograniczających inwestycje mieszkaniowe, turystyczne oraz ogólne warunki życia mieszkańców; • doprowadzenie do pełnej sanitacji gminy wraz z rozwiązaniem wszystkich problemów dotyczących infrastruktury technicznej; • usprawnienie kanalizacji deszczowej; • pełna rekultywacja lotniska w Bagiczu; • możliwość pozyskania zewnętrznego zasilania finansowego na realizację inwestycji. 	<ul style="list-style-type: none"> • utrudnienia w pełnej ochronie środowiska w gminie turystycznej; • niewystarczająca ilość środków na pełną sanitację gminy; • niebezpieczeństwo powstawania dzikich wysypisk w przypadku prowadzenia złej gospodarki odpadami; • duże wahania w ilości produkowanych odpadów w ciągu roku; • zanieczyszczenie środowiska w okolicach lotniska w Bagiczu.
<p>Elektroenergetyka i ciepłownictwo</p>	<ul style="list-style-type: none"> • stan urządzeń energetycznych zapewnia wystarczającą dostawę energii elektrycznej; • rezerwy możliwości podawania energii • w znacznym stopniu zrealizowany program gazyfikacji gminy; • powszechna aprobatą potrzeby zmiany systemu ogrzewania z paliwa stałego na paliwo ekologiczne; • korzystny układ wiatrów i możliwość ich wykorzystania do napędzania elektrowni wiatrowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • dewastacja części urządzeń energetycznych; • rosnąca koncentracja CO₂ w atmosferze; • rosnące ceny paliw (gaz, olej) • pewna grupa gospodarstw domowych i ośrodków wczasowych nie posiada nowoczesnych systemów ociepleń. 	<ul style="list-style-type: none"> • efektywne pozyskiwanie źródeł ciepła i ograniczanie emisji zanieczyszczeń do atmosfery • doprowadzenie gazu do wszystkich gospodarstw domowych; • wykorzystanie źródeł energii odnawialnej; • zdecydowana poprawa środowiska naturalnego. 	<ul style="list-style-type: none"> • brak odpowiedniej ilości środków finansowych na modernizację systemu ciepłowniczego
<p>Infrastruktura społeczna</p>				
<p>Aktywność społeczna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • więzi lokalne i aktywność władz; • stosunkowo dobre wyposażenie 	<ul style="list-style-type: none"> • brak liderów; • mała aktywność części 	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie mobilności mieszkańców; 	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost postaw pesymistycznych i poczucia braku perspektyw

	w urzędzenia infrastruktury społecznej.	nauczycieli; • słaba aktywność zawodowa i społeczna mieszkańców wsi.	• możliwość aktywizacji potencjału społeczności gminy; • wykreowanie nowych liderów.	rozwojowych.
Edukacja i kultura	<ul style="list-style-type: none"> • aktywny Gminny Ośrodek Kultury z salą widowiskową; • dobrze rozwinięta sieć szkół; • duża ilość imprez kulturalnych; • możliwość korzystania z zajęć pozalekcyjnych; • dobry stan techniczny obiektów szkolnych – stale podnoszony; • rozwinięta sieć bibliotek. 	• szkolnictwo średnie poza gminą (Kołobrzeg, Koszalin, Gościno)	<ul style="list-style-type: none"> • możliwość utworzenia gminnego centrum edukacji i przedsiębiorczości; • poprawa efektywności oświaty; • uruchomienie aktywności mieszkańców w zakresie kultury i kultywowania tradycji; • przedsięwzięcia kulturalne mogą być mocną stroną gminy. 	• niedostosowanie kształcenia do potrzeb rynku pracy.
Sport i rekreacja	<ul style="list-style-type: none"> • duże możliwości rozwoju sportu i rekreacji • kluby sportowe (siatkówka, piłka nożna); • obiekty sportowe – sale gimnastyczne; • boiska wielofunkcyjne na terenie obiektów wczasowych; • stadion gminny z kompleksem boisk, korty tenisowe, siłownię i basen odkryty ośrodka wczasowego „Łodzianka”; • budowa kompleksu obiektów sportowych w Ustroniu Morskim (baseny, hale, boiska); • plany zagospodarowania terenów po lotnisku w Bagiczu – BCT (obiekty turystyczne, port jachtowy); 	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczone możliwości wsparcia finansowego; • brak zaangażowania sponsorów miejscowych; 	<ul style="list-style-type: none"> • kreowanie nowych liderów gminy poprzez sport; • dobrze rozwinięty sport i rekreacja mieszkańców po zakończeniu inwestycji; • doposażenie w sprzęt rekreacyjny obiektów wczasowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • brak ogólnopolskiej koncepcji szkolenia sportowego dzieci i młodzieży; • procesy abrazyjne brzegu morskiego, które powodują niszczenie plaży.
Służba zdrowia i opieka społeczna	<ul style="list-style-type: none"> • zadawalająca pomoc medyczna na poziomie podstawowym; • opieka społeczna – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej; • wysoki potencjał sanatoryjno – leczniczy. 	<ul style="list-style-type: none"> • brak możliwości rehabilitacji oraz opieki specjalistycznej dla osób starszych; • brak przychodni specjalistycznych; • ograniczona dostępność lekarzy w sezonie turystycznym. 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawa opieki medycznej podstawowej i specjalistycznej; • poprawa ogólnego stanu zdrowia. 	• ograniczone środki na opiekę społeczną.

<p>Rozwój gospodarczy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • znacząca liczba podmiotów gospodarczych; • aktywność mieszkańców gminy; • atrakcyjne gospodarczo położenie gminy; • wyposażenie w infrastrukturę; • sprzyjające warunki do rozwoju funkcji pozarolniczych; • bardzo dobre warunki dla potencjalnych inwestorów; • wydzielone tereny pod działalność usługową i produkcyjną oraz turystyczną; • oferta ulg podatkowych dla inwestorów ze strony władz gminy; • wydzielone tereny pod zabudowę letniskową i mieszkaniową; • bliskość portu morskiego; • istniejąca linia kolejowa; • duży potencjał surowca rolniczego do rozwoju przetwórstwa; • dobrze rozwinięte przetwórstwo ryb; • dobra promocja gminy • duży, lokalny rynek zbytu w okresie sezonu wypoczynkowego; • preferencyjne opłaty targowiskowe dla handlu na zorganizowanym targowisku gminnym 	<ul style="list-style-type: none"> • duża ilość podmiotów gospodarczych funkcjonujących sezonowo w handlu i gastronomii; • zbyt duży odsetek zatrudnionych sezonowo spoza gminy; • brak fachowców w niektórych branżach; • sprowadzanie komponentów do przetwórstwa rybnego z zewnątrz przy znacznych możliwościach ich produkcji na miejscu (np. warzywa do produkcji sałatek); • brak zakładów przetwórstwa mięsnego i owocowo – warzywnego; • sezonowość zbytu; • zbyt duże powiązanie zakładów żywienia zbiorowego z producentami spoza gminy; • duży udział handlu niekontrolowanego; • niski standard usług gastronomicznych; • słabo rozwinięty system zaopatrzenia wsi i rolnictwa oraz zbytu produktów rolnych; • brak zakładów świadczących specjalistyczne usługi (np. RTV, AGD); • niska estetyka i standard handlu i usług sezonowych; • brak przetwórstwa rolno spożywczego; • brak zainteresowania inwestorów z zewnątrz 	<ul style="list-style-type: none"> • powiązanie miejscowej produkcji z rozwojem przetwórstwa; • zagospodarowanie obiektów po Gminnej Spółdzielni (uruchomienie przetwórstwa owoców); • budowa nowoczesnej, o wysokim standardzie bazy rekreacyjno – wypoczynkowej; • większa promocja gminy na zewnątrz; • wydłużenie sezonu wczasowego; • rozwój eksportu (przetwórstwo rybne); • rozwój turystyki; • rozwój funkcji pozarolniczych w działalności gospodarczej; • rozwój gospodarczy gminy; • napływ kapitału inwestycyjnego z zewnątrz; • poprawa poziomu życia mieszkańców; 	<ul style="list-style-type: none"> • migracja młodych, wykształconych fachowców do większych ośrodków miejskich; • niekonsekwencja podejmowanych wspólnie z sąsiednimi gminami przedsięwzięć; • duży napływ sezonowy podmiotów w handlu i usługach • wzrastające koszty pracy i prowadzenia działalności gospodarczej; • nadwyżka siły roboczej; • konkurencja innych większych ośrodków; • niekontrolowany import towarów.
---------------------------	--	---	--	--

		podjęciem działalności gospodarczej; • większość proponowanych działek dla inwestorów jest słabo uzbrojona.		
--	--	--	--	--

Źródło: Opracowano na podstawie „Strategii Rozwoju Gminy Ustronie Morskie”

12. Stan prawny gruntów

W poniższej tabeli wyszczególniono poszczególne kategorie podmiotów dysponujących prawem własności gruntów położonych na terenie gminy Ustronie Morskie.

Tabela 21. Stan prawny gruntów

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Udział %
Grunty SP z wyłączeniem przekazanych w użytkowanie wieczyste	2409	42%
Grunty SP przekazane w użytkowanie wieczyste	71	1%
Grunty spółek SP, przedsiębiorstw państwowych, i innych państwowych osób prawnych	0	0%
Grunty gmin i związków międzygminnych z wyłączeniem oddanych w użytkowanie wieczyste	222	4%
Grunty gmin i związków międzygminnych przekazanych w użytkowanie wieczyste	72	1%
Grunty, które są własnością samorządowych osób prawnych, oraz grunty, których właściciele są nieznanymi	1	0%
Grunty osób fizycznych	2732	48%
Grunty spółdzielni	0	0%
Grunty kościołów związków wyznaniowych	15	0%
Wspólnoty gruntowe	0	0%
Grunty powiatów z wyłączeniem gruntów oddanych w użytkowanie	36	1%
Grunty powiatów przekazane w użytkowanie wieczyste	0	0%
Grunty województw z wyłączeniem oddanych w użytkowanie	0	0%
Grunty województw przekazane w użytkowanie wieczyste	0	0%
Grunty będące przedmiotem własności i władania osób innych niż wymienione wyżej	131	2%
Powierzchnia ewidencyjna	5689	100%
Powierzchnia wyrównawcza	38	
Powierzchnia geodezyjna	5727	

Źródło: Starostwo Powiatowe w Kołobrzegu – 01.01.2005 r.

Większość gruntów w gminie stanowią grunty osób fizycznych, do których należy 48% powierzchni gminy. Są to obszary zlokalizowane w północnym oraz środkowym pasie gminy. Udział Skarbu Państwa w ogólnej powierzchni gminy sięga 43%, a grunty SP koncentrują się na zachodzie i wschodzie gminy. Do tej grupy należy również większość kompleksów leśnych gminy. Jednak w sytuacji, w której grunty leśne obejmują około 28 % obszaru gminy należy zauważyć, iż własność Skarbu Państwa stanowią ciągle użytki rolne pozostające w zarządzie Agencji Nieruchomości Rolnych, zajmujące około 6 % powierzchni gminy. W najbliższych latach należy spodziewać się przejmowania przedmiotowych gruntów przez podmioty prywatne. Analizując strukturę własnościową na terenie gminy należy zwrócić uwagę

na stosunkowo niewysoki udział własności gminnej, co jednak jest charakterystyczne dla większości gmin wiejskich w naszym kraju.

13. Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych

13.1. Obiekty i obszary chronione na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody

W gminie Ustronie Morskie występują obszary objęte prawną ochroną na podstawie Ustawy o ochronie przyrody i są to:

- Obszary chronionego krajobrazu:
  - Obszar Chronionego Krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski” - powołany został w 1975 r. Uchwałą Wojewody z dnia 17 listopada 1975 r. nr X/46/76. W jego granicach znajduje się fragment gminy znajdujący się pomiędzy brzegiem morza a drogą krajową nr 11 relacji Koszalin – Kołobrzeg oraz kompleks leśny Kołobrzесьkiego Lasu.
- Natura 2000:
  - „Trzebiatowsko – Kołobrzесьki Pas Nadmorski” (PLH320017) – specjalny obszar ochrony siedlisk. Obszar zakwalifikowano jako spełniający kryteria specjalnego obszaru ochrony siedlisk (SOO). Zasięgiem obejmuje północno - wschodnie i północno - zachodnie tereny gminy.
  - „Dorzecze Parsęty” (PLH320007) - specjalny obszar ochrony siedlisk. Obszar zaproponowany w roku 2004 jako obszar o znaczeniu wspólnotowym (OZW). Obejmuje niewielki fragment obszaru gminy w okolicy miejscowości Rusowo.
  - Zatoka Pomorska (PLB990003) – obszar specjalnej ochrony ptaków. Obszar zaproponowany jako obszar szczególnej ochrony (OSO). Zasięgiem obejmuje ok. 6,5 ha powierzchni gminy (brzeg morski).
- Pomniki przyrody:
  - Buk zwyczajny, obw. 235 cm, Dąb szypułkowy, obw. 380 cm
  - Dąglezja zielona, obw. 380 cm
  - Dąglezja zielona, obw. 315 cm
  - 2 Dąglezje zielone, obw. 310 i 285 cm
  - Dąb szypułkowy „Bolesław”, obw. 691 cm
  - Dąb szypułkowy, obw. 455 cm

- Grupa 4 żywotników zachodnich i 2 daglezi zielonych, obw. 93 – 310 cm
- Dąb szypułkowy „Warcisław”, obw. 618 cm
- Grupa buków zwyczajnych, obw. 130 – 255 cm
- Ochrona gatunkowa fauny i flory:
  - flora:
    - podlegające ścisłej ochronie: bluszcz pospolity, cis pospolity, gnieźnik leśny, grąźel żółty, grzybień biały, jarząb szwedzki, kruszczyk rdzawoczerwony, kruszczyk szerokolistny, orlik pospolity, paprotka zwyczajna, rokitnik zwyczajny, storczyk krwisty, storczyk plamisty, szafirek drobnokwiatowy, śnieżycza wiosenna, śnieżyczka przebiśnieg, wiciokrzew pomorski, wrzosiec bagienny;
    - podlegające częściowej ochronie: kalina koralowa, kocanki piaszkowe, konwalia majowa, kruszyna pospolita, marzanka wonna, porzeczka czarna, przylaszczka pospolita, turzyca piaszkowa, wilżyna ciernista;
  - fauna:
    - podlegające ścisłej ochronie:
      - płazy: grzebiuszka ziemna, ropucha szara, kumak nizinny, traszka zwyczajna, żaka jeziorkowa, żaba moczarowa, żaba trawna, żaba wodna;
      - gady: jaszczurka żyworódka, padalec zwyczajny, zaskroniec zwyczajny;
      - ptaki: błotniak stawowy, błotniak łąkowy, bocian biały, brzegówka, czajka, derkacz, dzięcioł czarny, gąsiorek, gołębiarz, kania ruda, kokoszka wodna, kruk, kszczyk, myszołów zwyczajny, przepiórka, samotnik, siniak, srokosz, strumieniówka, świerszczak, trzcinniczek, żuraw;
    - podlegające ochronie strefowej:
      - kania ruda;

13.2. Obszary chronione na podstawie przepisów ustawy o lasach

Na terenie gminy występują lasy ochronne. Są to lasy cenne pod względem przyrodniczym i obejmują większość kompleksów leśnych gminy.

13.3. Obiekty i obszary chronione na podstawie przepisów Ustawy o ochronie i opiece nad zabytkami

Szczegółowy wykaz obiektów i obszarów chronionych na podstawie ustawy o ochronie i opiece nad zabytkami opisano w pkt 4 niniejszego opracowania

13.4. Obszary chronione przepisami ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej

Na terenie gminy znajduje się pas techniczny i pas ochronny brzegu morskiego. Ich granice ustalono Zarządzeniem nr 2 Dyrektora Urzędu Morskiego w Słupsku z dnia 4 maja 2006 r. w sprawie określenia pasa technicznego Urzędu Morskiego w Słupsku na terenie Województw Pomorskiego i Zachodniopomorskiego oraz Zarządzeniem nr 3 Dyrektora Urzędu Morskiego w Słupsku z dnia 4 maja 2006 r. w sprawie określenia granic pasa ochronnego Urzędu Morskiego w Słupsku, na terenie Województw Pomorskiego i Zachodniopomorskiego.

13.5. Obszary chronione na podstawie przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych

Poza obszarami wskazanymi do ochrony wynikających z ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych na terenie gminy ochroną objęto grunty rolne wytworzone z gleb pochodzenia mineralnego zaliczone do klas IVa i IVb. Obszary te chronione są na podstawie Uchwały nr XIII/78/95 Rady Gminy w Ustroniu Morskim z dnia 8 sierpnia 1995 r. w sprawie ochrony gruntów rolnych na obszarze gminy Ustronie Morskie.

14. Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych

Na terenie gminy nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych.

15. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych

W granicach gminy Ustronie Morskie nie występują udokumentowane złoża kopalin ani wód podziemnych.

Na terenie gminy stwierdzono natomiast występowanie wód geotermalnych. Wiercenia rozpoznawcze wykonano w rejonie Kołobrzegu. Wody wykazywały zwiększony poziom mineralizacji (chlorkowo – bromkowo – jodowe z dużą ilością wapnia i magnezu). Wody te ze względu na właściwości oraz głębokość zalegania nie nadają się do gospodarczego wykorzystania.

Minister Środowiska decyzją z dnia 18.11.1999 r., znak DG kdh/BJ/489-6232/99 zatwierdził dokumentację geologiczną zawierającą ustalenie zasobów wód podziemnych rejonu Kołobrzeg – Koszalin w ilości zasobów dyspozycyjnych 25 482 m³/h dla obszaru o powierzchni 2596 km².

16. Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych

Na terenie gminy Ustronie Morskie nie występują obszary górnicze wyznaczone na podstawie przepisów odrębnych.

17. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego określa następujące zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych:

W zakresie infrastruktury komunikacyjnej i transportowej:

- droga krajowa nr 11 – realizacja drogi krajowej w nowym przebiegu, w parametrach klasy drogi ekspresowej,

W zakresie ochrony przyrody i jej zasobów:

- zahamowanie degradacji zasobów wodnych i uporządkowanie gospodarki ściekowej w szczególności w zlewniach rzek stanowiących źródło wody dla ujęć komunalnych – Płoni, Radwi i Parsęty,
- realizacja programu małej retencji, opracowanie programu obejmującego retencjonowanie wód i przerzuty w rejony deficytowe,
- wprowadzenie kompleksowych rozwiązań organizacyjnych pozwalających na podejmowanie zintegrowanych działań inwestycyjnych i porządkowych w gospodarowaniu wodami,
- opracowanie i wdrożenie planów gospodarki odpadami wojewódzkimi, powiatowymi i gminnymi,
- rekultywacja składowisk odpadów, likwidacja mogiłników.

18. Podsumowanie

Powyżej dokonano analizy uwarunkowań we wszystkich obszarach przewidzianych w art. 10 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Należy stwierdzić, iż w zakresie podstawowych parametrów objętych badaniem w ramach niniejszego opracowania, gmina Ustronie Morskie nie odbiega zasadniczo od średnich wskaźników obserwowanych na terenie Województwa Zachodniopomorskiego w gminach wiejskich położonych w pasie nadmorskim. Dotyczy to takich obszarów uwarunkowań, jak:

- warunki agroprzyrodnicze i rolnictwo, turystyka, ludność, zatrudnienie, bezrobocie.
- w ramach infrastruktury technicznej: sieć osadnicza, komunikacja, zaopatrzenie w wodę, elektroenergetyka i ciepłownictwo.
- w ramach infrastruktury społecznej: aktywność społeczna, edukacja i kultura, sport i rekreacja, służba zdrowia i opieka społeczna, rozwój gospodarczy

Analizując uwarunkowania geograficzno – przyrodnicze można wskazać nawet określone czynniki, które zakwalifikować należałoby jako stanowiące źródło przewagi konkurencyjnej w zestawieniu z innymi gminami wiejskimi. Są nimi: sąsiedztwo Kołobrzegu, jako regionalnego ośrodka równoważenia rozwoju oraz lokalizacja na trasie przebiegu drogi krajowej nr 11 Poznań-Koszalin-Kołobrzeg, planowanej w przyszłości do realizacji w nowym przebiegu w parametrach drogi ekspresowej.

Oczywiście występują również obszary, w których zidentyfikować można określone zagrożenia nieznacznie wykraczające poza średnią dla ośrodków o podobnym charakterze. Wymienić w tym miejscu należy zagrożenia związane z sanitarną jakością wody, oraz gospodarką ściekami i usuwaniem odpadów (w szczególności fakt, iż istniejące rezerwy odbioru nieczystości przez oczyszczalnię ścieków nie zabezpieczają w stopniu dostatecznym potrzeb rozwojowych gminy). Stanowiąc może to w przyszłości barierę dla dalszego rozwoju usług turystycznych, a także rozwoju usług i produkcji związanych z sąsiedztwem Kołobrzegu;

Zagrożenia te wymagać będą m.in. odpowiednio zaadresowanych rozwiązań w zakresie polityki przestrzennej, zdefiniowanych w części drugiej niniejszego Studium – Kierunkach zagospodarowania przestrzennego gminy Ustronie Morskie.

Analiza uwarunkowań w obszarach przedstawionych powyżej, wraz z analizą wniosków organów, urzędu gminy i osób fizycznych stanowiły podstawę do formułowania kierunków zagospodarowania przestrzennego przedstawionych w drugiej części niniejszego opracowania.

Spis tabel

Tabela 1. Pomniki przyrody	37
Tabela 2. Struktura użytkowania gruntów.	39
Tabela 3. Struktura obszarowa gospodarstw.	40
Tabela 4. Gospodarstwa rolne wg rodzaju działalności gospodarczej	41
Tabela 5. Pogłowie zwierząt.....	43
Tabela 6. Stopień mechanizacji rolnictwa	43
Tabela 7. Wykaz obiektów znajdujących się w rejestrze Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (zał. nr 1A).	51
Tabela 8. Wykaz obiektów znajdujących się w ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora zabytków (zał. nr 1c).	53
Tabela 9. Stanowiska archeologiczne znajdujące się w rejestrze i ewidencji zabytków.....	59
Tabela 10. Ludność gminy	63
Tabela 11. Sieć osadnicza w gminie	63
Tabela 12. Zmiana liczby ludności	64
Tabela 13. Prognoza demograficzna dla gminy Ustronie Morskie	64
Tabela 14. Ludność według grup wieku	65
Tabela 15. Przyrost naturalny w gminie Ustronie Morskie	65
Tabela 16. Saldo migracji	65
Tabela 17. Zasoby mieszkaniowe	66
Tabela 18. Zatrudnienie według sektora	68
Tabela 19. Jednostki zarejestrowane według form prawnych.....	70
Tabela 20. Liczba bezrobotnych	70
Tabela 21. Analiza SWOT	72
Tabela 21. Stan prawny gruntów.....	81

Spis wykresów

Wykres 1. Struktura użytkowania gruntów w gminie Ustronie Morskie.....	39
Wykres 2. Struktura zasiewów w gminie Ustronie Morskie.....	42
Wykres 3. Zatrudnienie według sektora – 2004r.	69
Wykres 4. Zatrudnienie według płci.....	69